

॥ श्रीमद्भगवद्गीता ॥

Śrīmad Bhagavad Gītā

Chapter XIII

क्षेत्रक्षेत्रज्ञविभागयोगः

Kṣetrakṣetrajañña-vibhāga Yoga

Sloka 1 to 35

Chapter 13 – Kṣhetra Kṣhetrajña Vibhāg Yog, Verse – 1

arjuna uvācha
prakṛitiṁ puruṣhaṁ chaiva kṣhetraṁ kṣhetra-jñam eva cha |
etad veditum ichchhāmi jñānaṁ jñeyaṁ cha keśhava ||1||

அர்ஜுன உவாச¹ |
ப்¹ரகி¹ருதி¹ம் பு¹ருஷம் சை¹வ கேஷத்¹ர
கேஷத்¹ரஞ்ஞமேவ ச¹ |
ஏத¹த்³வேதி³து¹மிச்¹சா²மி ஞானம் ஞேயம் ச¹ கே¹ஸவ ||
1 ||

अर्जुन उवाच |
प्रकृतिं पुरुषं चैव क्षेत्रं क्षेत्रज्ञमेव च |
एतद्वेदितुमिच्छामि ज्ञानं ज्ञेयं च केशव || 1||

Chapter 13 – Kṣhetra Kṣhetrajña Vibhāg Yog, Verse – 1

arjunaḥ uvācha—Arjun said;
prakṛitim—material nature;
puruṣham—the enjoyer;
cha—and; eva—indeed;
kṣhetram—the field of activities;
kṣhetra-jñam—the knower of the field;
eva—even; cha—also;
etat—this; veditum—to know;
ichchhāmi—I wish;
jñānam—knowledge;
jñeyam—the goal of knowledge;
cha—and;
keśhava—Krishna, the killer of the demon
named Keshi

அர்ஜுனஹ உவாச----அர்ஜுனன்
கூறினார்;
ப்ரகிருதிம்--பொருள் இயல்பு;
புருஷம்--அனுபவிப்பவர்;
ச--மற்றும்;
ஏவ--உண்மையில்;
கேஷதிரம்--செயல்பாடுகளின் களம்;
கேஷத்ர-ஞ்ஞம்----களத்தை அறிந்தவர்;
ஏவ-கூட; ச--மேலும்;
ஏதத்--இது;
வேதிதும்--அறிவதற்கு;
இச்சாமி--நான் விரும்புகிறேன்;
ஞானம்--அறிவு;
ஞேயம்--அறிவின் குறிக்கோள்;
ச--மற்றும்; கேஸவ----கிருஷ்ணா,
கேஸீ என்ற அரக்கனைக் கொன்றவரே.

Chapter 13 – Kṣhetra Kṣhetrajña Vibhāg Yog, Verse – 1

Arjun said, “O Keshav, I wish to understand what are *prakṛiti* and *puruṣh*, and what are *kṣhetra* and *kṣhetrajña*? I also wish to know what is true knowledge, and what is the goal of this knowledge?

அர்ஜுனன் கூறினார், 'ஓ கேசவ், ப்ரகிரிதி மற்றும் புருஷ் என்றால் என்ன, கேஷதி1ரம் மற்றும் கேஷத்1ரஜ்ஞு என்றால் என்ன என்பதை நான் புரிந்து கொள்ள விரும்புகிறேன்? உண்மையான அறிவு என்ன? இந்த அறிவின் குறிக்கோள் என்ன என்பதை அறியவும் விரும்புகிறேன்.

Chapter 13 – Kṣhetra Kṣhetrajña Vibhāg Yog, Verse – 1

Tamil	English	sanskrit
அர்ஜுன உவாச ¹	arjuna uvācha	अर्जुन उवाच
ப் ¹ ரகி ¹ ருதி ¹ ம்	prakṛitiṁ	प्रकृतिं
பு ¹ ருஷம் சை ¹ வ *	puruṣhaṁ chaiva *	पुरुषं चैव *
கே ¹ ஷத் ¹ ரம்	kṣhetraṁ	क्षेत्रं
கே ¹ ஷத் ¹ ரஞ்ஞமேவ ச ¹	kṣhetra-jñam eva cha	क्षेत्रज्ञमेव च
ஏத ¹ த் ³ வேதி ³ து ¹ மிச் ¹ சா ² மி *	etad veditum ichchhāmi *	एतद्वेदितुमिच्छामि *
ஞானம்	jñānaṁ	ज्ञानं
ஞேயம் ச ¹	jñeyaṁ cha	ज्ञेयं च
கே ¹ ஸவ	Keśhava	केशव

Chapter 13 – Kṣhetra Kṣhetrajña Vibhāg Yog, Verse – 2

śhrī-bhagavān uvācha
idaṁ śharīraṁ kaunteya kṣhetram ity abhidhīyate |
etad yo vetti taṁ prāhuḥ kṣhetra-jña iti tad-vidaḥ ||2||

ரீப⁴க³வானுவாச¹ |
இத³ம் ஸரீரம் கௌ¹ன்தே¹ய கேஷத்¹ரமித்¹யபி⁴தீ⁴யதே¹ |
ஏத¹த்³யோ வேத்¹தி¹ த¹ம் ப்¹ராஹு: கேஷத்¹ரஞ்ஞ
இதி¹ த¹த்³வித³: ||2||

श्रीभगवानुवाच |
इदं शरीरं कौन्तेय क्षेत्रमित्यभिधीयते |
एतद्यो वेत्ति तं प्राहुः क्षेत्रज्ञ इति तद्विदः || 2||

Chapter 13 – Kṣhetra Kṣhetrajña Vibhāg Yog, Verse – 2

śhrī-bhagavān uvācha—the Supreme
Divine Lord said;
idam—this;
śharīram—body;
kaunteya—Arjun, the son of Kunti;
kṣhetram—the field of activities;
iti—thus; abhidhīyate—is termed as;
etat—this; yaḥ—one who;
veti—knows; tam—that person;
prāhuḥ—is called;
kṣhetra-jñāḥ—the knower of the field;
iti—thus;
tat-vidaḥ—those who discern the truth

ஸ்ரீ-பகவான் உவாச—--ஒப்புயர்வற்ற
தெய்வீக இறைவன் கூறினார்;
இதம்--இது;
ஸரீரம்--உடல்; கௌந்தேய--குந்தியின்
மகன் அர்ஜுனா;
கேஷத்திரம்--செயல்பாடுகளின் களம்;
இதி--இவ்வாறு;
அபிதீயதே--என்று சொல்லப்படுகிறது;
ஏதத்--இதை;
யஹ---யார் ஒருவர்;
வேத்தி--அறிந்த; தம்--அந்த நபர்;
ப்ராஹுஹு--அழைக்கப்படுகிறார்;
கேஷத்ர-ஞ்ஞஹ--களத்தை அறிந்தவர்;
இதி--இவ்வாறு;
தத்விதஹ--உண்மையை
உணர்ந்தவர்களால்

Chapter 13 – Kṣhetra Kṣhetrajña Vibhāg Yog, Verse – 2

The Supreme Divine Lord said: O Arjun, this body is termed as *kṣhetra* (the field of activities), and the one who knows this body is called *kṣhetrajña* (the knower of the field) by the sages who discern the truth about both.

ஒப்புயர்வற்ற தெய்வீக இறைவன் கூறினார்: ஓ அர்ஜுனா, இந்த உடல் கேஷத்ர (செயல்பாடுகளின் களம்) என்று அழைக்கப்படுகிறது, மேலும் இந்த உடலை அறிந்தவர் கேஷத்ரஞ்ஞ (களத்தை அறிந்தவர்) என்று இரண்டையும் பற்றிய உண்மையைக் கண்டறியும் முனிவர்களால் அழைக்கப்படுகிறார்.

Chapter 13 – Kṣhetra Kṣhetrajña Vibhāg Yog, Verse – 2

Tamil	English	sanskrit
ஸ்ரீப ⁴ க ³ வானுவாச ¹	śhrī-bhagavān uvācha	श्रीभगवानुवाच
இத ³ ம் ஸரீரம்	idaṁ śharīram	इदं शरीरं
கௌ ¹ ன்தே ¹ ய *	kaunteya *	कौन्तेय *
க்ஷேத் ¹ ரமித் ¹ யபி ⁴ தீ ⁴ யதே ¹	kṣhetram ity abhidhīyate	क्षेत्रमित्यभिधीयते
ஏத ¹ த் ³ யோ வேத் ¹ தி ¹ த ¹ ம்	etad yo vetti taṁ	एतद्यो वेत्ति तं
ப் ¹ ராஹு: *	prāhuḥ *	प्राहुः *
க்ஷேத் ¹ ரஞ்ஞ	kṣhetra-jña	क्षेत्रज्ञ
இதி ¹ த ¹ த் ³ வித ³ :	iti tad-vidah	इति तद्विदः

Chapter 13 – Kṣhetra Kṣhetrajña Vibhāg Yog, Verse – 3

*kṣhetra-jñam chāpi mām viddhi sarva-kṣetreṣhu bhārata |
kṣhetra-kṣhetrajñayor jñānam yat taj jñānam mataṁ mama
||3||*

கேஷத்¹ரஞ்சும் சா¹பி¹ மாம் வித்³தி⁴ ஸர்வகேஷத்¹ரேஷா
பா⁴ரத்¹ |
கேஷத்¹ரகேஷத்¹ரஞ்சுயோர்ஞானம் யத்¹த¹ஜ்ஞானம்
மத்¹ம் மம ||3||

क्षेत्रज्ञं चापि मां विद्धि सर्वक्षेत्रेषु भारत |
क्षेत्रक्षेत्रज्ञयोर्ज्ञानं यत्तज्ज्ञानं मतं मम || 3||

Chapter 13 – Kṣhetra Kṣhetrajña Vibhāg Yog, Verse – 3

kṣhetra-jñam—the knower of the field;
cha—also; api—only;
mām—me; viddhi—know;
sarva—all; kṣhetreṣhu—in individual fields
of activities;
bhārata—scion of Bharat;
kṣhetra—the field of activities;
kṣhetra-jñayoh—of the knower of the
field; jñānam—understanding of;
yat—which; tat—that; jñānam—
knowledge; matam—opinion;
mama—my

சேஷத்ர-ஞ்ஞம்--களத்தை அறிந்தவர்;
ச--மேலும்; அபி--மட்டும்;
மாம்--நான்;
வித்தி--அறிக;
ஸர்வ--அனைத்து;
சேஷத்ரேஷு--தனிப்பட்ட
செயல்பாடுகள்;
பாரத--பரத குலத்தின் வாரிசே;
சேஷத்ர--செயல்பாடுகளின் களம்;
சேஷத்ர-ஞ்ஞயோஹா---களத்தை
அறிந்தவர்;
ஞானம்--புரிதல்;
யத்--எது; தத்--அது;
ஞானம்--அறிவு;
மதம்--கருத்து;
மம---என்

Chapter 13 – Kṣhetra Kṣhetrajña Vibhāg Yog, Verse – 3

O scion of Bharat, I am also the knower of all the individual fields of activity. The understanding of the body as the field of activities, and the soul and God as the knowers of the field, this I hold to be true knowledge.

ஓ, பரத குலத்தில் தோன்றியவனே, நான் தனிப்பட்ட செயல்பாடுகள் அனைத்தையும் அறிந்தவன். உடலைச் செயல்களின் களமாகவும், ஆன்மாவும் கடவுளும் களத்தை அறிந்தவர்களாகவும் புரிந்துகொள்வதை நான் உண்மையான அறிவாகக் கருதுகிறேன்.

Chapter 13 – Kṣhetra Kṣhetrajña Vibhāg Yog, Verse – 3

Tamil	English	sanskrit
கேஷத் ¹ ரஞ்சும்	kṣhetra-jñam	क्षेत्रज्ञं
சா ¹ பி ¹ மாம்	chāpi mām	चापि मां
வித் ³ தி ⁴ *	viddhi *	विद्धि *
ஸர்வகேஷத் ¹ ரேஷு	sarva-kṣhetreṣhu	सर्वक्षेत्रेषु
பா ⁴ ரத ¹	Bhārata	भारत
கேஷத் ¹ ரகேஷத் ¹ ரஞ்சுயோர் ஞானம் *	kṣhetra-kṣhetrajñayor jñānam *	क्षेत्रक्षेत्रज्ञयोर्यानं *
யத் ¹ த ¹ ஜ்ஞானம்	yat taj jñānam	यत्तज्ज्ञानं
மத ¹ ம் மம	mataṁ mama	मतं मम

Chapter 13 – Kṣhetra Kṣhetrajña Vibhāg Yog, Verse – 4

*tat kṣhetraṁ yach cha yādṛik cha yad-vikāri yataśh cha
yat |
sa cha yo yat-prabhāvaśh cha tat samāsenā me śhṛiṇu
||4||*

த¹த்¹க்ஷேத்¹ரம் யச்¹ச¹ யாத்³ருக்¹ச¹ யத்³விகா¹ரி
யத்¹ஸ்ச¹ யத்¹ |
ஸ ச¹ யோ யத்¹ப்¹ரபா⁴வஸ்ச¹ த¹த்¹ஸமாஸேன மே
ஸ்ருணு ||4 ||

तत्क्षेत्रं यच्च यादृक्च यद्विकारि यतश्च यत् |
स च यो यत्प्रभावश्च तत्समासेन मे शृणु || 4||

Chapter 13 – Kṣhetra Kṣhetrajña Vibhāg Yog, Verse – 4

tat—that;
kṣhetram—field of activities;
yat—what; cha—and;
yādṛik—its nature;
cha—and;
yat-vikāri—how change takes place in it;
yataḥ—from what; cha—also;
yat—what; saḥ—he; cha—also;
yaḥ—who;
yat-prabhāvaḥ—what his powers are;
cha—and; tat—that;
samāsenā—in summary;
me—from me; śrīṇu—listen

தத்—அது;
க்ஷேதிரம்—செயல்பாடுகளின் களம்;
யத்—என்ன; ச—மற்றும்;
யாத்ரிக்—அதன் இயல்பு எவ்வாறு;
ச—மற்றும்;
யத்விகாரி—அதில் எப்படி மாற்றம்
நிகழ்கிறது;
யதஹ—எதிலிருந்து;
ச—மேலும்; யத்—என்ன;
ஸஹ—அவர்; ச—மேலும்;
யஹ—யார்;
யத்-பிரபாவஹ—அவருடைய
மகிமைகள்; ச—மற்றும்;
தத்—அது;
ஸமாளேஸேன—சுருக்கமாக;
மே—என்னிடமிருந்து;
ஸ்ரூணு—கேள்.

Chapter 13 – Kṣhetra Kṣhetrajña Vibhāg Yog, Verse – 4

Listen and I will explain to you what that field is and what its nature is. I will also explain how change takes place within it, from what it was created, who the knower of the field of activities is, and what his powers are.

கேட்பாய், அந்த களம் என்ன, அதன் தன்மை என்ன என்பதை நான் உனக்கு விளக்குகிறேன். அதற்குள் எப்படி மாற்றம் நிகழ்கிறது, அது எதனால் உருவாக்கப்பட்டது, செயல் களத்தை அறிந்தவர் யார், அவருடைய மகிமைகள் என்ன என்பதையும் விளக்குகிறேன்.

Chapter 13 – Kṣhetra Kṣhetrajña Vibhāg Yog, Verse – 4

Tamil	English	sanskrit
த ¹ த் ¹ க்ஷேத் ¹ ரம்	tat kṣhetraṁ	तत्क्षेत्रं
யச் ¹ ச ¹ யாத் ³ ருக் ¹ ச ¹ *	yach cha yādṛik cha *	यच्च यादृक्च *
யத் ³ விகா ¹ ரி	yad-vikāri	यद्विकारि
யத் ¹ ஸ்ச ¹ யத் ¹	yataśh cha yat	यतश्च यत्
ஸ ச ¹ யோ	sa cha yo	स च यो
யத் ¹ ப் ¹ ரபா ⁴ வஸ்ச ¹ *	yat-prabhāvaśh cha *	यत्प्रभावश्च *
த ¹ த் ¹ ஸமாஸேன மே	tat samāsenā me	तत्समासेन मे
ஸ்ருணு	Śrīṇu	शृणु

Chapter 13 – Kṣhetra Kṣhetrajña Vibhāg Yog, Verse – 5

*ṛiṣhibhir bahudhā gītaṁ chhandobhir vividhaiḥ prīthak |
brahma-sūtra-padaish chaiva hetumadbhir
viniśchitaiḥ ||5||*

ரிஷிபி⁴ர்ப³ஹுதா⁴ கீ³த¹ம் ச²ந்தோ³பி⁴ர்விவிதை⁴:
ப்¹ருத²க்¹ |

ப்³ரஹ்மஸூத்¹ர்ப¹தை³ஸ்சை¹வ
ஹேது¹மத்³பி⁴ர்வினிஸ்சி¹தை¹: ||5||

ठषिभिर्बहधा गीतं छन्दोभिर्विविधैः पृथक् ।
ब्रह्मसूत्रपदैश्चैव हेतुमद्भिर्विनिश्चितैः ॥ 5 ॥

Chapter 13 – Kṣhetra Kṣhetrajña Vibhāg Yog, Verse – 5

ṛiṣhibhiḥ—by great sages;
bahudhā—in manifold ways;
gītam—sung; chhandobhiḥ—in Vedic
hymns;
vividhaiḥ—various; prithak—various;
brahma-sūtra—the Brahma Sūtra;
padaiḥ—by the hymns;
cha—and;
eva—especially;
hetu-madbhiḥ—with logic;
viniśchitaiḥ—conclusive evidence

ரிஷிபிஹி--சிறந்த முனிவர்களால்;
பஹுதா--பல்வேறு வழிகளில்;
கீதம்--பாடப்பட்டது;
சந்தோபிஹி----வேத கீர்த்தனைகளில்;
விவிதைஹி--பல்வேறு;
ப்ருதக்--பல்வேறு;
ப்ரஹ்ம- ஸூத்திர----ப்ரஹ்ம ஸூத்திரம்;
பதைஹி--துதிகளால்;
ச---மற்றும்;
ஏவ--குறிப்பாக;
ஹேது-மத்பிஹி—அறிவுபூர்வமான;
வினிச்சிதைஹி----முடிவான
ஆதாரத்துடன்.

Chapter 13 – Kṣhetra Kṣhetrajña Vibhāg Yog, Verse – 5

Great sages have sung the truth about the field and the knower of the field in manifold ways. It has been stated in various Vedic hymns, and especially revealed in the Brahma Sūtra, with sound logic and conclusive evidence.

சிறந்த முனிவர்கள் களம் பற்றிய
உண்மையையும் களத்தை அறிந்தவர்களையும்
பலவாறு பாடியுள்ளனர். இது பல்வேறு வேத
பாடல்களில் கூறப்பட்டுள்ளது, இது பல்வேறு
வேத ஆதாரங்களிலும், குறிப்பாக
ப்ரஹ்மஸூத்திரங்களிலும் உறுதியான பகுத்தறிவு
மற்றும் முடிவான ஆதாரங்களுடன்
குறிப்பிடப்பட்டுள்ளது..

Chapter 13 – Kṣhetra Kṣhetrajña Vibhāg Yog, Verse – 5

Tamil	English	sanskrit
ரிஷிபி ⁴ ர்ப ³ ஹுதா ⁴	ṛṣhibhir bahudhā	ऋषिभिर्बहुधा
கீ ³ த ¹ ம் *	gītaṁ *	गीतं *
ச ² ந்தோ ³ பி ⁴ ர்விவிதை ⁴ :	chhandobhir vividhaiḥ	छन्दोभिर्विविधैः
ப் ¹ ருத ² க் ¹	Prithak	पृथक्
ப் ³ ரஹ்மஸூத் ¹ ரப ¹ தை ³ ஸ் சை ¹ வ *	brahma-sūtra-padaish chaiva *	ब्रह्मसूत्रपदैश्चैव *
ஹேது ¹ மத் ³ பி ⁴ ர்வினிஸ்சி ¹ தை ¹ :	hetumadbhir viniśchitaiḥ	हेतुमद्भिर्विनिश्चितैः

Chapter 13 – Kṣhetra Kṣhetrajña Vibhāg Yog, Verse – 6

*mahā-bhūtāny ahankāro buddhir avyaktam eva cha |
indriyāṇi daśhaikam cha pañcha chendriya-gocharāḥ ||6||*

மஹாபூ⁴தா¹ன்யஹங்கா¹ரோ பு³த்³தி⁴ரவ்யக்¹த¹மேவ
ச¹ |

இந்த்³ரியாணி த³ஸைக¹ம்
ச¹ பஞ்ச¹ சே¹ந்த்³ரியகோ³ச¹ரா: ||6||

महाभूतान्यङ्ककारो बुद्धिरव्यक्त मेव च |
इन्द्रियाणि दशैकं च पञ्च चेन्द्रियगोचराः || 6||

Chapter 13 – Kṣhetra Kṣhetrajña Vibhāg Yog, Verse – 6

mahā-bhūtāni—the (five) great elements;
ahankārah—the ego;
buddhiḥ—the intellect;
avyaktam—the unmanifested primordial
matter; eva—indeed;
cha—and; indriyāṇi—the senses;
daśha-ekam—eleven;
cha—and; pañcha—five;
cha—and;
indriya-go-charāḥ—the (five) objects of
the senses;

மஹா---பூதானி—(ஐந்து) பெரிய கூறுகள்;
அஹங்காரஹ---அஹங்காரம்;
புத்திஹி புத்தி;
அவ்யக்தம்—வெளிப்படுத்தப்படாத
தொடக்க காலத்திற்குரிய;
ஏவ---உண்மையில்;
ச---மற்றும்;
இந்திரியாணி---புலன்கள்;
தஸ-ஏகம்---பதினொன்று;
ச---மற்றும்;
பஞ்ச---ஐந்து;
ச—மற்றும்;
இந்ந்த்ரிய-கோ-சராஹா---புலன்களின்
(ஐந்து) பொருள்கள்;

Chapter 13 – Kṣhetra Kṣhetrajña Vibhāg Yog, Verse – 6

The field of activities is composed of the five great elements, the ego, the intellect, the unmanifest primordial matter, the eleven senses (five knowledge senses, five working senses, and mind), and the five objects of the senses.

செயல்பாடுகளின் புலம் ஐந்து பெரிய கூறுகளால் ஆனது, அகங்காரம், புத்தி, வெளிப்படுத்தப்படாத ஆதி பொருள், பதினொரு புலன்கள் (ஐந்து அறிவு புலன்கள், ஐந்து வேலை புலன்கள் மற்றும் மனம்) மற்றும் புலன்களின் ஐந்து பொருள்கள்.

Chapter 13 – Kṣhetra Kṣhetrajña Vibhāg Yog, Verse – 6

Tamil	English	sanskrit
மஹாபூ ⁴ தா ¹ ன்யஹங்கா ¹ ரோ *	mahā-bhūtāny ahankāro *	महाभूतान्यङ्ककारो *
பு ³ த் ³ தி ⁴ ரவ்யக் ¹ த ¹ ம	buddhir avyakta	बुद्धिरव्यक्त
மேவ ச ¹	meva cha	मेव च
இந்த் ³ ரியாணி	indriyāṇi	इन्द्रियाणि
த ³ ஸைக ¹ ம் ச ¹ *	daśhaikam cha *	दशैकं च *
பஞ்ச ¹	pañcha	पञ्च
சே ¹ ந்த் ³ ரியகோ ³ ச ¹ ரா:	chendriya-gocharāḥ	चेन्द्रियगोचराः

Chapter 13 – Kṣhetra Kṣhetrajña Vibhāg Yog, Verse – 7

ichchhā dveṣhaḥ sukhaṁ duḥkhaṁ saṅghātaśh chetanā dhṛitiḥ
|
etat kṣhetraṁ samāsenā sa-vikāram udāhṛitam ||7||

இச்¹சா²த்³வேஷ: ஸுக²ம் து³:க²ம் ஸங்கா⁴த¹ம்சே¹த¹னா
த்⁴ருதி¹: |
ஏத¹த்¹சேஷத்¹ரம் ஸமாஸேன ஸவிகா¹ரமுதா³ஹ்ருத¹ம்
||7||

इच्छा द्वेषः सुखं दुःखं सङ्घातश्चेतना धृतिः ।
एतत्क्षेत्रं समासेन सविकारमुदाहृतम् ॥ 7॥

Chapter 13 – Kṣhetra Kṣhetrajña Vibhāg Yog, Verse – 7

ichchhā—desire;
dveṣhaḥ—aversion;
sukham—happiness;
duḥkham—misery;
saṅghātaḥ—the aggregate;
chetanā—the consciousness;
dhṛitiḥ—the will;
etat—all these;
kṣhetram—the field of activities;
samāśena—comprise of;
sa-vikāram—with modifications;
udāhṛitam—are said

இச்சா--—விருப்பம்;
த்வேஷஹ---வெறுப்பு;
ஸுகம்--—மகிழ்ச்சி;
துஹ்கம்---துன்பம்;
ஸங்காதஹ---திரள்;
சேதனா--—உணர்வு;
த்ருதிஹி---சித்தம்;
ஏதத்--—இவை அனைத்தும்;
க்ஷேத்திரம்--—செயல்பாடுகளின் களம்;
ஸமாஸேன---அடங்கிய;
ஸ-விகாரம்---மாற்றங்களுடன்;
உதாஹ்ரிதம்--என்று கூறப்படுகிறது

Chapter 13 – Kṣhetra Kṣhetrajña Vibhāg Yog, Verse – 7

Desire and aversion, happiness and misery, the body, consciousness, and the will—all these comprise the field and its modifications.

ஆசை மற்றும் வெறுப்பு, மகிழ்ச்சி மற்றும் துன்பம், உடல், உணர்வு மற்றும் விருப்பம்--இவை அனைத்தும் களத்தையும் அதன் மாற்றங்களையும் உள்ளடக்கியது.

Chapter 13 – Kṣhetra Kṣhetrajña Vibhāg Yog, Verse – 7

Tamil	English	sanskrit
இச் ¹ சா ²	ichchhā	इच्छा
த் ³ வேஷ:	dveṣhaḥ	द्वेषः
ஸுக ² ம் து ³ :க ² ம் *	sukham duḥkham *	सुखं दुःखं *
ஸங்கா ⁴ த ¹ ய்சே ¹ த ¹ னா	saṅghātaśh chetanā	सङ्घातश्चेतना
த் ⁴ ருதி ¹ :	dhṛitiḥ	धृतिः
ஏத ¹ த் ¹ க்ஷேத் ¹ ரம்	etat kṣhetram	एतत्क्षेत्रं
ஸமாஸேன *	samāsenā *	समासेन *
ஸவிகா ¹ ரமுதா ³ ஹ்ருத ¹ ம் 	sa-vikāram udāhṛitam	सविकारमुदाहृतम्

Chapter 13 – Kṣhetra Kṣhetrajña Vibhāg Yog, Verse – 8

*amānitvam adambhitvam ahinsā kṣhāntir ārjavam |
āchāryopāsanam śhaucham sthairyam ātma-vinigrahaḥ
||8||*

அமானித்¹வமத³ம்பி⁴த்¹வமஹிந்ஸா
க்ஷான்தி¹ரார்ஜவம் |
ஆசா¹ர்யோபா¹ஸனம் ஸௌச¹ம்
ஸ்தை²ர்யமாத்¹மவிநிக்³ரஹ: ||8||

அமானித்வமதம்ஹித்வமஹிஸா க்ஷாந்திரார்ஜவம் |
ஆசார்யோபாஸனம் ஸௌசுர்யமாத்மவிநிஹ: || 8||

Chapter 13 – Kṣhetra Kṣhetrajña Vibhāg Yog, Verse – 9

indriyārtheṣhu vairāgyam anahankāra eva cha |
janma-mṛityu-jarā-vyādhī-duḥkha-doṣhānudarśhanam
||9||

இந்த³ரியார்²தே²ஷு வைராக்³யமனஹங்கா¹ர ஏவ
ச¹ |
ஜன்மம்ருத்¹யஜராவ்யாதி⁴து³:க²தோ³ஷானுத³ர்ஸனம்
||9||

इन्द्रियार्थेषु वैराग्यमनहङ्कार एव च ।
जन्ममृत्युजराव्याधिदुःखदोषानुदर्शनम् ॥ 9॥

Chapter 13 – Kṣhetra Kṣhetrajña Vibhāg Yog, Verse – 10

*asaktir anabhiṣvaṅgaḥ putra-dāra-grihādiṣhu |
nityaṁ cha sama-chittatvam iṣṭāniṣṭopapattiṣhu ||10||*

அஸக்¹தி¹ரனபி⁴ஷ்வங்க³: பு¹த்¹ரதா³ரக்³ருஹாதி³ஷ் |
நித்¹யம்
ச¹ ஸமசி¹த்¹த்¹வமிஷ்டா¹நிஷ்டோ¹ப¹ப¹த்¹தி¹ஷ் ||10||

असक्तिरनभिष्वङ्गः पुत्रदारगृहादिषु |
नित्यं च समचित्तत्वमिष्टानिष्टोपपत्तिषु || 10||

Chapter 13 – Kṣhetra Kṣhetrajña Vibhāg Yog, Verse – 11

*mayi chānanya-yogena bhaktir avyabhichāriṇī |
vivikta-deśha-sevitvam aratir jana-sansadi ||11||*

மயி சா¹னன்யயோகே³ன ப⁴க்¹தி¹ரவ்யபி⁴சா¹ரிண்¹ |
விவிக்¹த¹தே³ஸஸேவித்¹வமரதி¹ர்ஜனஸந்ஸதி³ ||11||

मयि चानन्ययोगेन भक्तिरव्यभिचारिणी |
विविक्तदेशसेवित्वमरतिर्जनसंसदि || 11||

Chapter 13 – Kṣhetra Kṣhetrajña Vibhāg Yog, Verse – 12

*adhyātma-jñāna-nityatvaṁ tattva-jñānārtha-
darśhanam |
etaḥ jñānam iti proktam ajñānaṁ yad ato 'nyathā ||12||*

அத்⁴யாத்¹மஞானனித்¹யத்¹வம்
த¹த்¹த்¹வஞ்ஞானார்த்²த³ர்ஸனம் |
ஏத¹ஜ்ஞானமிதி¹ ப்¹ரோக்¹த¹மஞ்ஞானம்
யத³தோ¹ன்யதா² ||12||

अध्यात्मज्ञाननित्यत्वं तत्त्वज्ञानार्थदर्शनम् |
एतज्ज्ञानमिति प्रोक्तमज्ञानं यदतोऽन्यथा || 12||

Chapter 13 – Kṣhetra Kṣhetrajña Vibhāg Yog, Verse – 8

amānitvam—humbleness;
adambhitvam—freedom from hypocrisy;
ahinsā—non-violence;
kṣhāntiḥ—forgiveness;
ārjavam—simplicity;
āchārya-upāsanam—service of the Guru;
śhaucham—cleanliness of body and mind;
sthairyam—steadfastness;
ātma-vinigrahaḥ—self-control;

அமானித்வம்--அடக்கம்;
அதம்பித்வம்--பாசாங்குத்தனத்திலிருந்து
இருந்து விடுதலை;
அஹிந்ஸா--அகிம்சை;
க்ஷாந்திஹி--மன்னிப்பு;
ஆர்ஜவம்--எளிமை;
ஆசார்ய-உபாஸனம்--குருவிற்கு
சேவை;
ஸௌசம்--உடல் மற்றும் மனத்தின்
தூய்மை;
ஸ்தைர்யம்--உறுதியான தன்மை;
ஆத்ம--விநிக்ரஹஹ--சுயக்கட்டுப்பாடு;

Chapter 13 – Kṣhetra Kṣhetrajña Vibhāg Yog, Verse – 9

indriya-artheṣhu—toward objects of the senses; vairāgyam—dispassion; anahankāraḥ—absence of egotism; eva cha—and also; janma—of birth; mṛityu—death; jarā—old age; vyādhī—disease; duḥkha—evils; doṣha—faults; anudarśhanam—perception;

இந்திரிய-அர்த்தேஷு--புலன்களின்
பொருள்களின் பொருட்டு;
வைராக்யம்--அக்கறையின்மை;
அனஹங்காரஹ---அகங்காரம்
இல்லாதது;
ஏவ ச--மேலும், மற்றும்;
ஜன்ம--பிறப்பு;
மிருத்யு--இறப்பு;
ஜரா--முதுமை;
வ்யாதி--நோய்;
துஹ்க--தீமைகள்;
தோஷ--குறைகள்;
அனுதர்ஸனம்--அறிவுணர்ச்சி;

Chapter 13 – Kṣhetra Kṣhetrajña Vibhāg Yog, Verse – 10

asaktiḥ—non-attachment;
anabhiṣhvaṅgaḥ—absence of craving;
putra—children;
dāra—spouse;
gṛiha-ādiṣhu—home, etc;
nityam—constant;
cha—and;
sama-chittatvam—even-mindedness;
iṣṭa—the desirable;
aniṣṭa—undesirable;
upapattiṣhu—having obtained;

ஆஸக்திஹி---பற்றின்மை;
அநபிஷ்வங்கஹ---ஏங்குதல் இல்லாமை;
புத்ர--குழந்தைகள்;
தார--வாழ்க்கைத் துணை;
க்ருஹ-ஆதிஷா--வீடு, முதலியன;
நித்யம்--நிலையான;
ச--மற்றும்;
ஸம---சித்தத்வம்--சீரான தன்மை;
இஷ்ட--விரும்பத்தக்கது;
அனிஷ்ட--விரும்பத்தகாத;
உபபத்திஷா--பெற்று;

Chapter 13 – Kṣhetra Kṣhetrajña Vibhāg Yog, Verse – 11

mayi—toward Me;
cha—also;
ananya-yogena—exclusively united;
bhaktiḥ—devotion;
avyabhichāriṇī—constant;
vivikta—solitary;
deśha—places;
sevitvam—inclination for;
aratiḥ—aversion;
jana-sansadi—for mundane society;

மயி--என்னை நோக்கி;
ச--மேலும்;
அனன்ய-யோகேன--பிரத்தியேகமான
பக்தி; பக்திஹி- பக்தி;
அவ்யபிசாரிணீ--நிலையான;
விவிக்த--தனிமை;
தேஸ--இடங்கள்;
ஸேவித்வம்--நாட்டம்;
அரதிஹி---வெறுப்பு;
ஜன-ஸந்ஸதி--மண்ணுலகு சார்ந்த;

Chapter 13 - Kṣhetra Kṣhetrajña Vibhāg Yog, Verse - 12

adhyātma—spiritual;
jñāna—knowledge;
nityatvam—constancy;
tattva-jñāna—knowledge of spiritual
principles; artha—for;
darśhanam—philosophy;
etat—all this;
jñānam—knowledge;
iti—thus; proktam—declared;
ajñānam—ignorance;
yat—what; ataḥ—to this;
anyathā—contrary

அத்யாத்ம---ஆன்மிக;
ஞான--அறிவு;
நித்யத்வம்--நிலைத்தன்மை;
தத்வ-ஞான---ஆன்மீகக் கொள்கைகளின்
அறிவு; அர்த்த--அதற்காக;
தர்ஸனம்--தத்துவம்;
ஏதத்--இதெல்லாம்;
ஞானம்--அறிவு;
இதி--இவ்வாறு;
ப்ரோக்தம்--அறிவிக்கப்பட்ட;
அஞ்ஞானம்--அறியாமை;
யத்--என்ன;
அதஹ--இதற்கு; அன்யதா----மாறாக

Chapter 13 – Kṣhetra Kṣhetrajña Vibhāg Yog, Verse – 8 to 12

Humbleness; freedom from hypocrisy; non-violence; forgiveness; simplicity; service of the Guru; cleanliness of body and mind; steadfastness; and self-control; dispassion toward the objects of the senses; absence of egotism; keeping in mind the evils of birth, disease, old age, and death; non-attachment; absence of clinging to spouse, children, home, and so on; even-mindedness amidst desired and undesired events in life; constant and exclusive devotion toward Me; an inclination for solitary places and an aversion for mundane society; constancy in spiritual knowledge; and philosophical pursuit of the Absolute Truth—all these I declare to be knowledge, and what is contrary to it, I call ignorance.

பணிவு; பாசாங்குத்தனத்திலிருந்து விடுதலை; அகிம்சை; மன்னிப்பு; எளிமை; குருவிற்கு சேவை; உடல் மற்றும் மனத்தின் தூய்மை; உறுதியான தன்மை; சுய கட்டுப்பாடு; உணர்வுகளின் பொருள்களை நோக்கிய அக்கறையின்மை; அகங்காரம் இல்லாதது; பிறப்பு, நோய், முதுமை, இறப்பு ஆகிய தீமைகளை நினைவு கூறுவது; பற்றுதலில் இருந்து விடுதலை; வாழ்க்கைத் துணை, குழந்தைகள், வீடு மற்றும் பலவற்றுடன் பற்றுதல் கொள்ளாதது; வாழ்க்கையில் விரும்பத்தக்க மற்றும் விரும்பத்தகாத நிகழ்வுகளுக்கு மத்தியில் சமமான எண்ணம்; என் மீது நிலையான மற்றும் பிரத்தியேக பக்தி; தனிமையான இடங்களை விரும்புவது மற்றும் உலக சமூகத்தின் மீதான வெறுப்பு; ஆன்மீக அறிவில் நிலைத்தன்மை; மற்றும் முழுமையான உண்மையின் தத்துவ நாட்டம் - இவை அனைத்தையும் நான் அறிவு என்று அறிவிக்கிறேன், அதற்கு முரணானதை நான் அறியாமை என்று அழைக்கிறேன்.

Chapter 13 – Kṣhetra Kṣhetrajña Vibhāg Yog, Verse – 8

Tamil	English	sanskrit
அமானித் ¹ வமத ³ ம்பி ⁴ த் ¹ வம் *	amānitvam adambhitvam *	अमानित्वमदम्भित्वम हिंसा
அஹிந்ஸா	ahinsā	
க்ஷான்தி ¹ ரார்ஜவம்	kṣhāntir ārjavam	क्षान्तिरार्जवम्
ஆசா ¹ ர்யோபா ¹ ஸனம்	āchāryopāśanam	आचार्योपासनं
ஸௌச ¹ ம் *	śhaucham *	शौचं *
ஸ்தை ² ர்யமாத் ¹ மவிநிக் ³ ரஹ:	sthairyam ātma- vinigrahaḥ	स्थैर्यमात्मविनिग्रहः

Chapter 13 – Kṣhetra Kṣhetrajña Vibhāg Yog, Verse – 9

Tamil	English	sanskrit
இந்த் ³ ரியார் ² தே ² ஷு	indriyārtheṣhu	इन्द्रियार्थेषु
வைராக்க் ³ யம் *	vairāgyam *	वैराग्यमनहङ्कार
அனஹங்கா ¹ ர	anahankāra	
ஏவ ச ¹	eva cha	एव च
ஜன்மம்ருத் ¹ யுஜராவ்யா தி ⁴ *	janma-mṛityu-jarā- vyādhi *	जन्ममृत्युजराव्याधिदुः खदोषानुदर्शनम् ॥
து ³ :க ² தோ ³ ஷானுத ³ ர்ஸ னம்	duḥkha- doṣhānudarśhanam	

Chapter 13 – Kṣhetra Kṣhetrajña Vibhāg Yog, Verse – 10

Tamil	English	sanskrit
அஸக் ¹ தி ¹ ரனபி ⁴ ஷ்வங்க ³ :	asaktir anabhiṣhvaṅgaḥ *	असक्तिरनभिष्वङ्गः *
பு ¹ த் ¹ ரதா ³ ரக் ³ ருஹாதி ³ ஷ்	putra-dāra-grīhādiṣhu	पुत्रदारगृहादिषु
நித் ¹ யம் ச ¹	nityam cha	नित्यं च
ஸமசி ¹ த் ¹ த ¹ த் ¹ வம் *	sama-chittatvam *	समचित्तत्वमिष्टानिष्टो
இஷ்டா ¹ நிஷ்டோ ¹ ப ¹ ப ¹ த் ¹ தி ¹ ஷ்	iṣṭāniṣṭōpapattiṣhu	पपत्तिषु

Chapter 13 – Kṣhetra Kṣhetrajña Vibhāg Yog, Verse – 11

Tamil	English	sanskrit
மயி	mayi	मयि
சா ¹ னன்யயோகே ³ ன *	chānanya-yogena *	चानन्ययोगेन *
ப ⁴ க் ¹ தி ¹ ரவ்யபி ⁴ சா ¹ ரிணீ 	bhaktir avyabhichāriṇī 	भक्तिरव्यभिचारिणी
விவிக் ¹ த ¹ தே ³ ஸஸேவி த் ¹ வம் *	vivikta-deśha- sevitvam *	विविक्तदेशसेवित्वमर तिर्जनसंसदि
அரதி ¹ ர்ஜனஸந்ஸதி ³	aratir jana-sansadi	

Chapter 13 – Kṣhetra Kṣhetrajña Vibhāg Yog, Verse – 12

Tamil	English	sanskrit
அத் ⁴ யாத் ¹ மஞானனித் ¹ யத் ¹ வம் *	adhyātma-jñāna- nityatvaṁ *	अध्यात्मज्ञाननित्यत्वं
த ¹ த் ¹ த் ¹ வஞ்ஞானார்த ² த ³ ர்ஸனம்	tattva-jñānārtha- darśhanam	तत्त्वज्ञानार्थदर्शनम्
ஏத ¹ ஜ்ஞானமிதி ¹	etaj jñānam iti	एतज्ज्ञानमिति
ப் ¹ ரோக் ¹ த ¹ ம்* அஞ்ஞானம்	proktam * ajñānam	प्रोक्तमज्ञानं
யத ³ தோ ¹ ன்யதா ²	yad ato 'nyathā	यदतोऽन्यथा

Chapter 13 – Kṣhetra Kṣhetrajña Vibhāg Yog, Verse – 13

*jñeyam yat tat pravakṣhyāmi yaj jñātvāmṛitam aśhnute |
anādi mat-param brahma na sat tan nāsad uchyate ||13||*

ஞேயம் யத்¹த¹த்¹ப்¹ரவக்ஷ்யாமி
யஞ்ஞாத்¹வாம்ருத்¹மஸ்னுதே¹ |
அனாதி³மத்¹ப்¹ரம் ப்³ரஹ்ம
ஸத்¹த¹ந்நாஸது³ச்¹யதே¹||13||

ज्ञेयं यत्तत्प्रवक्ष्यामि यज्ज्ञात्वामृतमश्नुते |
अनादिमत्परं ब्रह्म न सत्तन्नासदुच्यते || 13||

Chapter 13 – Kṣhetra Kṣhetrajña Vibhāg Yog, Verse – 13

jñeyam—ought to be known;
yat—which; tat—that;
pravakṣhyāmi—I shall now reveal;
yat—which;
jñātvā—knowing;
amṛitam—immortality;
aśhnute—one achieves;
anādi—beginningless;
mat-param—subordinate to Me;
brahma—Brahman; na—not;
sat—existent; tat—that;
na—not;
asat—non-existent;
uchyate—is called

ஞேயம்---அறியப்பட வேண்டியதை;
யத்---எது; தத்---அதை;
ப்ரவக்ஷ்யாமி---நான் இப்பொழுது
வெளிப்படுத்துவேன்;
யத்---எது;
ஞாத்வா---அறிவதன் மூலம்;
அமிர்தம்---அழியாத நிலையை;
அஸ்னுதே-ஒருவர் அடைகிறார்;
அனாதி---ஆரம்பமற்ற;
மத்-பரம்---எனக்கு அடிபணிந்தவர்;
ப்ரஹ்ம-ப்ரஹ்மன்;
ந-இல்லை; ஸத்---இருப்பது;
தத்---அது; ந---இல்லை;
அஸத்---இல்லாத; உச்யதே---என்று
அழைக்கப்படுகிறது

Chapter 13 – Kṣhetra Kṣhetrajña Vibhāg Yog, Verse – 13

I shall now reveal to you that which ought to be known, and by knowing which, one attains immortality. It is the beginningless Brahman, which lies beyond existence and non-existence.

அறியப்பட வேண்டியதை நான் இப்பொழுது உனக்கு வெளிப்படுத்துகிறேன், மேலும் இதை அறிவதன் மூலம் ஒருவர் அழியாத நிலையை அடைகிறார். இது இருப்புக்கும் இல்லாததற்கும் அப்பாற்பட்ட ஆரம்பமற்ற ப்ரஹ்மம் .

Chapter 13 – Kṣhetra Kṣhetrajña Vibhāg Yog, Verse – 13

Tamil	English	sanskrit
ஜேயம்	jñeyam	ज्ञेयं
யத் ¹ த ¹ த் ¹ ப் ¹ ரவக்ஷ்யாமி *	yat tat pravakṣhyāmi *	यत्तत्प्रवक्ष्यामि *
யஞ்ஞாத் ¹ வாம்ருத ¹ மஸ் னுதே ¹	yaj jñātvāmṛitam aśhnute	यज्ज्ञात्वामृतमश्रुते
அனாதி ³ மத் ¹ ப ¹ ரம்	anādi mat-param	अनादिमत्परं
ப் ³ ரஹ்ம *	brahma *	ब्रह्म *
ந ஸத் ¹ த ¹ ந்நாஸது ³ ச் ¹ யதே ¹ 	na sat tan nāsad uchyate 	न सतन्नासदुच्यते ॥

Chapter 13 – Kṣhetra Kṣhetrajña Vibhāg Yog, Verse – 14

*sarvataḥ pāṇi-pādaṁ tat sarvato 'kṣhi-śhiro-mukham |
sarvataḥ śhrutimal loke sarvam āvṛitya tiṣṭhati ||14||*

ஸர்வத¹:பா¹ணிபா³த¹ம்
த¹த்¹ஸர்வதோ¹க்ஷிஸிரோமுக²ம் |
ஸர்வத¹:ஸ்ருதி¹மல்லோகே¹ ஸர்வமாவ்ருத்¹ய
தி¹ஷ்ட²தி¹ ||14||

सर्वतः पाणिपादं तत्सर्वतोऽक्षिशिरोमुखम् |
सर्वतः श्रुतिमल्लोके सर्वमावृत्य तिष्ठति || 14||

Chapter 13 - Kṣhetra Kṣhetrajña Vibhāg Yog, Verse - 14

sarvataḥ—everywhere;
pāṇi—hands; pādam—feet;
tat—that;
sarvataḥ—everywhere;
akṣhi—eyes;
śhiraḥ—heads;
mukham—faces;
sarvataḥ—everywhere;
śhruti-mat—having ears;
loke—in the universe;
sarvam—everything;
āvṛitya—pervades; tiṣṭhati—exists

ஸர்வதஹ--எல்லா இடங்களிலும்;
பாணி--கைகள்;
பாதம்--அடி;
தத்--அது;
ஸர்வதஹ----எல்லா இடங்களிலும்;
அக்ஷி--கண்கள்;
ஸிரஹ--தலைகள்;
முகம்--முகங்கள்;
ஸர்வதஹ--எல்லா இடங்களிலும்;
ஸ்ருதி-மத்--காதுகளை உடைய;
லோகே--பரம்மாண்டத்தில்;
ஸர்வம்--அனைத்தையும்;
ஆவ்ருத்ய--வியாபித்து;
திஷ்டதி--இருக்கிறார்

Chapter 13 – Kṣhetra Kṣhetrajña Vibhāg Yog, Verse – 14

Everywhere are His hands and feet, eyes, heads, and faces.
His ears too are in all places, for He pervades everything
in the universe.

எல்லா இடங்களிலும் அவருடைய கைகள் மற்றும்
கால்கள், கண்கள், தலைகள் மற்றும் முகங்கள்
உள்ளன. அவருடைய காதுகள் எல்லா
இடங்களிலும் உள்ளன, ஏனென்றால் அவர்
ப்ரபஞ்சத்தில் உள்ள அனைத்தையும்
வியாபித்திருக்கிறார்.

Chapter 13 – Kṣhetra Kṣhetrajña Vibhāg Yog, Verse – 14

Tamil	English	sanskrit
ஸர்வத ¹ :	sarvataḥ	सर्वतः
பா ¹ ணிபா ³ த ¹ ம்	pāṇi-pādaṁ	पाणिपादं
த ¹ த் ^{1*} ஸர்வதோ ¹ க்ஷிபிரோ முக ² ம்	tat * sarvato 'kṣhi- śhiro-mukham	तत्सर्वतोऽक्षिशिरोमुखम्
ஸர்வத ¹ :	sarvataḥ	सर्वतः
ஸ்ருதி ¹ மல்லோகே ^{1*}	śhrutimal loke *	श्रुतिमल्लोके *
ஸர்வமாவ்ருத் ¹ ய	sarvam āvṛitya	सर्वमावृत्य
தி ¹ ஷ்ட ² தி ¹	Tiṣṭhati	तिष्ठति

Chapter 13 – Kṣhetra Kṣhetrajña Vibhāg Yog, Verse – 15

*sarvendriya-guṇābhāsaṁ sarvendriya-vivarjitam |
asaktaṁ sarva-bhṛich chaiva nirguṇaṁ guṇa-bhoktṛi cha
||15||*

ஸர்வேந்த்³ரியகு³ணாபா⁴ஸம்
ஸர்வேன்த்³ரியவிவர்ஜித¹ம் |
அஸக்¹த³ம் ஸர்வப்⁴ருச்¹சை¹வ நிர்கு³ணம்
கு³ணபோ⁴க்¹த்¹ரு ச¹ ||15||

सर्वेन्द्रियगुणाभासं सर्वेन्द्रियविवर्जितम् |
असक्तं सर्वभृच्चैव निर्गुणं गुणभोक्तृ च || 15||

Chapter 13 – Kṣhetra Kṣhetrajña Vibhāg Yog, Verse – 15

sarva—all; indriya—senses;
guṇa—sense-objects;
ābhāsam—the perciever;
sarva—all; indriya—senses;
vivarjitam—devoid of;
asaktam—unattached;
sarva-bhṛit—the sustainer of all;
cha—yet;
eva—indeed; nirguṇam—beyond the
three modes of material nature;
guṇa-bhoktṛi—the enjoyer of the three
modes of material nature;
cha—although

ஸர்வ--அனைத்து;
இந்த்ரிய--புலன்கள்;
குண--உணர்வுப் பொருள்கள்;
ஆபாஸம்--உணர்பவர்;
ஸர்வ--அனைத்து;
இந்த்ரிய--புலன்கள்;
விவர்ஜிதம்--இல்லாத;
அஸக்தம்--பற்றற்ற;
ஸர்வ-ப்ருத்--அனைத்தையும்
நிலைநிறுத்துபவர்;
ச--இருப்பினும்;
ஏவ--உண்மையில்;
நிர்குணம்----ஜட இயற்கையின் மூன்று
முறைகளுக்கு அப்பாற்பட்டது;
குண-போக்த்ரி---ஜட இயற்கையின்
மூன்று முறைகளை அனுபவிப்பவர்;
ச--இருப்பினும்

Chapter 13 – Kṣhetra Kṣhetrajña Vibhāg Yog, Verse – 15

Though He perceives all sense-objects, yet He is devoid of the senses. He is unattached to everything, and yet He is the sustainer of all. Although He is without attributes, yet He is the enjoyer of the three modes of material nature.

அவர் அனைத்து புலன் பொருள்களையும்
உணர்ந்தாலும், அவர் புலன்கள் இல்லாதவர். அவர்
எதனுடனும் பற்றற்றவர், ஆயினும் அவர்
அனைத்தையும் பராமரிப்பவர். அவர்
குணாதிசயங்கள் இல்லாதவராக இருந்தாலும், ஜட
இயற்கையின் மூன்று முறைகளை
அனுபவிப்பவராக இருக்கிறார்.

Chapter 13 – Kṣhetra Kṣhetrajña Vibhāg Yog, Verse – 15

Tamil	English	sanskrit
ஸர்வேந்த் ³ ரியகு ³ ணா பா ⁴ ஸம் *	sarvendriya- guṇābhāsaṁ *	सर्वेन्द्रियगुणाभासं *
ஸர்வேன்த் ³ ரியவிவர் ஜித ¹ ம்	sarvendriya-vivarjitam 	सर्वेन्द्रियविवर्जितम्
அஸக் ¹ த ³ ம்	asaktaṁ	असक्तं
ஸர்வப் ⁴ ருச் ¹ சை ¹ வ *	sarva-bhṛich chaiva *	सर्वभृच्चैव *
நிர்கு ³ ணம்	nirguṇaṁ	निर्गुणं
கு ³ ணபோ ⁴ க் ¹ த் ¹ ரு ச ¹	guṇa-bhoktri cha	गुणभोक्तृ च

Chapter 13 – Kṣhetra Kṣhetrajña Vibhāg Yog, Verse – 16

*bahir antaśh cha bhūtānām acharam charam eva cha |
sūkṣhmatvāt tad avijñeyam dūra-stham chāntike cha tat
||16||*

ப³ஹிரன்த¹ஸ்ச¹ பூ⁴தா¹னாமச¹ரம் ச¹ரமேவ ச¹ |
ஸூக்ஷ்மத்¹வாத்¹த¹த³விஞ்ஞேயம் தூ³ரஸ்த²ம்
சா¹ன்தி¹கே¹ ச¹ த¹த்¹ ||16||

बहिरन्तश्च भूतानामचरं चरमेव च |
सूक्ष्मत्वात्तदविज्ञेयं दूरस्थं चान्तिके च तत् || 16||

Chapter 13 – Kṣhetra Kṣhetrajña Vibhāg Yog, Verse – 16

bahiḥ—outside; antaḥ—inside;
cha—and;
bhūtānām—all living beings;
acharam—not moving;
charam—moving;
eva—indeed; cha—and;
sūkṣhmatvāt—due to subtlety;
tat—he;
avijñeyam—incomprehensible;
dūra-stham—very far away;
cha—and;
antike—very near;
cha—also; tat—He

பஹிஹி--வெளியே;
அந்த----உள்ளே;
ச--மற்றும்;
பூதானாம்---எல்லா உயிரினங்களும்;
அசரம்-- அசையாத;
சரம்-- அசையும்;
ஏவ--உண்மையில்;
ச--மற்றும்;
ஸூக்ஷ்மத்வாத்--நுட்பமான;
தத்--அவர்;
அவிஞ்ஞேயம்--பரிதலுக்கு
அப்பார்பட்டவர்;
தூர-ஸ்தம்--மிகத் தொலைவில்;
ச--மற்றும்;
அன்திகே--மிக அருகிலும்;
ச--மேலும்; தத்---அவர்

Chapter 13 – Kṣhetra Kṣhetrajña Vibhāg Yog, Verse – 16

He exists outside and inside all living beings, those that are moving and not moving. He is subtle, and hence, He is incomprehensible. He is very far, but He is also very near.

அசையும் மற்றும் அசையாத அனைத்து
உயிரினங்களுக்கும் வெளியேயும் உள்ளேயும் அவர்
இருக்கிறார். அவர் நுட்பமானவர், எனவே, அவர்
புரிந்துகொள்ள முடியாதவர். அவர் வெகு
தொலைவில் இருக்கிறார், ஆனால் அவர் மிக
அருகிலும் இருக்கிறார்.

Chapter 13 – Kṣhetra Kṣhetrajña Vibhāg Yog, Verse – 16

Tamil	English	sanskrit
ப³ஹிரன்த¹ஸ்ச¹	bahir antaśh cha	बहिरन्तश्च
பூ⁴தா¹னாம் * அச¹ரம்	Bhūtānām * acharam	भूतानामचरं
ச¹ரமேவ ச¹	charam eva cha	चरमेव च
ஸூக்ஷ்மத்¹வாத்¹த¹த³ விஞ்ஞேயம் *	sūkṣhmatvāt tad avijñeyam *	सूक्ष्मत्वात्तदविज्ञेयं *
தூ³ரஸ்த²ம்	dūra-stham	दूरस्थं
சா¹ன்தி¹கே¹	chāntike	चान्तिके
ச¹ த¹த்¹	cha tat	च तत्

Chapter 13 – Kṣhetra Kṣhetrajña Vibhāg Yog, Verse – 17

*avibhaktam cha bhūteṣhu vibhaktam iva cha sthitam |
bhūta-bhartrī cha taj jñeyam grasiṣṇu prabhaviṣṇu
cha ||17||*

அவிப⁴க்¹த¹ம் ச¹ பூ⁴தே¹ஷா விப⁴க்¹த¹மிவ
ச¹ ஸதி²த¹ம் |
பூ⁴த¹ப⁴ர்த்⁴ரு ச¹ த¹ஜ்ஞேயம் க்³ரஸிஷ்ணு
ப்¹ரப⁴விஷ்ணு ச¹ ||17||

अविभक्तं च भूतेषु विभक्तमिव च स्थितम् ।
भूतभर्तृ च तज्ज्ञेयं ग्रसिष्णु प्रभविष्णु च ॥ 17॥

Chapter 13 – Kṣhetra Kṣhetrajña Vibhāg Yog, Verse – 17

avibhaktam—indivisible;
cha—although;
bhūteṣhu—amongst living beings;
vibhaktam—divided;
iva—apparently; cha—yet;
sthitam—situated;
bhūta-bhartri—the Sustainer of all beings;
cha—also; tat—that;
jñeyam—to be known;
grasiṣṇu—the Annihilator;
prabhaviṣṇu—the Creator;
cha—and

அவிபக்தம்--வகுக்க முடியாத;
ச--இருந்தாலும்;
பூதேஷு--உயிரினங்களில்;
விபக்தம்--வகுக்கப்பட்ட;
இவ--தோன்றுகிற;
ச--இருப்பினும்;
ஸ்திதம்--அமைந்துள்ள;
பூத-பர்த்ரி--அனைத்து
உயிரினங்களையும் ஆதரிப்பவர்;
ச--மேலும்; தத்--அது;
ஞேயம்--அறியப்பட வேண்டிய;
க்ரஸிஷ்ணு--நிர்மூலமாக்குபவர்;
பிரபவிஷ்ணு--படைப்பாளர்;
ச--மற்றும்

Chapter 13 – Kṣhetra Kṣhetrajña Vibhāg Yog, Verse – 17

He is indivisible, yet He appears to be divided amongst living beings. Know the Supreme Entity to be the Sustainer, Annihilator, and Creator of all beings.

அவர் பிரிக்க முடியாதவர், ஆனாலும் அவர் உயிரினங்களுக்கிடையில் பிரிந்துள்ளதாகத் தோன்றுகிறார். ஒப்புயர்வற்ற ஆளுமையை அனைத்து உயிரினங்களின் படைப்பாளர், பராமரிப்பாளர் மற்றும் நிர்மூலமாக்குபவர் என்று அறிந்து கொள்ளுங்கள்.

Chapter 13 – Kṣhetra Kṣhetrajña Vibhāg Yog, Verse – 17

Tamil	English	sanskrit
அவிப ⁴ க் ¹ த ¹ ம் ச ¹	avibhaktam cha	अविभक्तं च
பு ⁴ தே ¹ ஷ் *	bhūteṣhu *	भूतेषु *
விப ⁴ க் ¹ த ¹ மிவ ச ¹	vibhaktam iva cha	विभक्तमिव च
ஸ்தி ² த ¹ ம்	Sthitam	स्थितम्
பு ⁴ த ¹ ப ⁴ ர்த் ⁴ ரு ச ¹	bhūta-bhartrī cha	भूतभर्तृ च
த ¹ ஜ்ஞேயம் *	taj jñeyam *	तज्ज्ञेयं *
க் ³ ரஸிஷ்ணு	grasiṣṇu	ग्रसिष्णु
ப் ¹ ரப ⁴ விஷ்ணு ச ¹	prabhaviṣṇu cha	प्रभविष्णु च

Chapter 13 – Kṣhetra Kṣhetrajña Vibhāg Yog, Verse – 18

*jyotiṣhām api taj jyotis tamasaḥ param uchyate |
jñānaṁ jñeyam jñāna-gamyam hṛidi sarvasya
viṣṭhitam ||18||*

ஜ்யோதி¹ஷாமபி¹ த¹ஜ்ஜ்யோதி¹ஸ்த¹மஸ:
ப்¹ரமுச்¹யதே¹ |
ஞானம் ஜேயம் ஜானக³ம்யம் ஹ்ருதி³ ஸர்வஸ்ய
விஷ்டி²த¹ம் ||18||

ज्योतिषामपि तज्ज्योतिस्तमसः परमुच्यते |
ज्ञानं ज्ञेयं ज्ञानगम्यं हृदि सर्वस्य विष्ठितम् || 18||

Chapter 13 – Kṣhetra Kṣhetrajña Vibhāg Yog, Verse – 18

jyotiṣhām—in all luminarie;
api—and; tat—that;
jyotiḥ—the source of light;
tamasah—the darkness;
param—beyond;
uchyate—is said (to be);
jñānam—knowledge;
jñeyam—the object of knowledge;
jñāna-gamyam—the goal of knowledge;
hṛidi—within the heart;
sarvasya—of all living beings;
viṣṭhitam—dwells

ஜ்யோதிஷாம்--அனைத்து
ஒளிப்பிழம்புகளில்;
அபி--மற்றும்; தத்--அது;
ஜோதிஹி---ஒளியின் ஆதாரம்;
தமஸஹ--இருளுக்கு;
பரம்--அப்பால்;
உச்யதே--கூறப்படுகிறதாக;
ஞானம்--அறிவு;
ஞேயம்--அறிவின் பொருள்;
ஞான-கம்யம்--அறிவின் இலக்கு;
ஹ்ருதி---இதயத்திற்குள்;
ஸர்வஸ்ய--எல்லா உயிர்களின்;
விஷ்டிதம்---வாழ்கிற

Chapter 13 – Kṣhetra Kṣhetrajña Vibhāg Yog, Verse – 18

He is the source of light in all luminaries, and is entirely beyond the darkness of ignorance. He is knowledge, the object of knowledge, and the goal of knowledge. He dwells within the hearts of all living beings.

அவர் எல்லா ஒளிகளிலும் ஒளியின் ஆதாரமாக இருக்கிறார் மற்றும் அறியாமை இருளுக்கு அப்பாற்பட்டவர். அவர் அறிவு, அறிவின் பொருள் மற்றும் அறிவின் குறிக்கோள். அவர் எல்லா உயிர்களின் இதயங்களிலும் வாழ்கிறார்.

Chapter 13 – Kṣhetra Kṣhetrajña Vibhāg Yog, Verse – 18

Tamil	English	sanskrit
ஜ்யோதி ¹ ஷாமபி ¹	jyotiṣhām api	ज्योतिषामपि
த ¹ ஜ்ஜ்யோதி ¹ ஸ் * த ¹ மஸ:	taj jyotis * tamasaḥ	तज्ज्योतिस्तमसः
ப ¹ ரமுச் ¹ யதே ¹	param uchyate	परमुच्यते
ஞானம்	jñānam	ज्ञानं
ஞேயம்	jñeyam	ज्ञेयं
ஞானக ³ ம்யம் *	jñāna-gamyam *	ज्ञानगम्यं *
ஹ்ருதி ³	hṛidi	हृदि
ஸர்வஸ்ய	sarvasya	सर्वस्य
விஷ்டி ² த ¹ ம்	Viṣṭhitam	विष्टितम्

Chapter 13 – Kṣhetra Kṣhetrajña Vibhāg Yog, Verse – 19

*iti kṣhetraṁ tathā jñānaṁ jñeyaṁ choktaṁ samāsataḥ |
mad-bhakta etad vijñāya mad-bhāvāyopapadyate ||19||*

இதி¹ க்ஷேத்¹ரம் த¹தா² ஞானம் ஜ்ஞேயம் சோ¹க்¹த¹ம்
ஸமாஸத¹: |

மத்³ப⁴க்¹த¹ ஏத¹த்³விஞ்ஞாய
மத்³பா⁴வாயோப¹ப¹த்³யதே¹ ||19||

इति क्षेत्रं तथा ज्ञानं ज्ञेयं चोक्तं समासतः |
मद्भक्त एतद्विज्ञाय मद्भावायोपपद्यते || 19||

Chapter 13 – Kṣhetra Kṣhetrajña Vibhāg Yog, Verse – 19

iti—thus; kṣhetram—the nature of the field; tathā—and;
jñānam—the meaning of knowledge;
jñeyam—the object of knowledge;
cha—and; uktam—revealed;
samāsataḥ—in summary;
mad-bhaktaḥ—my devotees;
etat—this;
vijñāya—having understood;
mad-bhāvāya—my divine nature;
upapadyate—attain

இதி--இவ்வாறு;
கேதத்ரம்--களத்தின் தன்மை;
ததா--மற்றும்;
ஞானம்--அறிவின் விளக்கம்;
ஞேயம்--அறிவின் பொருள்;
ச--மற்றும்;
உக்தம்--வெளிப்படுத்தப்பட்ட;
ஸமாஸதஹ--சுருக்கமாக;
மத்-பக்தஹ--என் பக்தர்கள்;
ஏதத்--இது;
விஞ்ஞாய--புரிதலுடன்;
மத்-பாவாய--என் தெய்விக இயல்பை;
உபபத்யதே--அடைகிறார்கள்

Chapter 13 – Kṣhetra Kṣhetrajña Vibhāg Yog, Verse – 19

I have thus revealed to you the nature of the field, the meaning of knowledge, and the object of knowledge. Only My devotees can understand this in reality, and by doing so, they attain My divine nature.

களத்தின் தன்மையையும், அறிவு என்பதன் விளக்கம், மற்றும் அறிவின் பொருளையும், இவ்வாறு நான் உங்களுக்கு வெளிப்படுத்தினேன். என் பக்தர்கள் மட்டுமே இதை உண்மையில் புரிந்து கொள்ள முடியும், அவ்வாறு செய்வதன் மூலம், அவர்கள் என் தெய்வீக தன்மையை அடைகிறார்கள்.

Chapter 13 – Kṣhetra Kṣhetrajña Vibhāg Yog, Verse – 19

Tamil	English	sanskrit
இதி ¹ க்ஷேத் ¹ ரம்	iti kṣhetram	इति क्षेत्रं
த ¹ தா ² ஞானம் *	tathā jñānam *	तथा ज्ञानं *
ஞேயம்	jñeyam	ज्ञेयं
சோ ¹ க் ¹ த ¹ ம்	choktam	चोक्तं
ஸமாஸத ¹ :	samāsataḥ	समासतः
மத் ³ ப ⁴ க் ¹ த ¹	mad-bhakta	मद्भक्त
ஏத ¹ த் ³ விஞ்ஞாய *	etad vijñāya *	एतद्विज्ञाय *
மத் ³ பா ⁴ வாயோப ¹ ப ¹ த் ³ ய தே ¹	mad-bhāvāyopapadyate 	मद्भावायोपपद्यते

Chapter 13 – Kṣhetra Kṣhetrajña Vibhāg Yog, Verse – 20

*prakṛitiṁ puruṣhaṁ chaiva viddhy anādī ubhāv api |
vikārānś cha guṇānś chaiva viddhi prakṛiti-
sambhavān ||20||*

ப்¹ரக்¹ருதி¹ம் பு¹ருஷம் சை¹வ
வித்³த்⁴யனாதி³ உபா⁴வபி¹ |
விகா¹ராந்ஸ்ச¹ கு³ணாந்ஸ்சை¹வ
வித்¹தி⁴ ப்¹ரக்¹ருதி¹ஸம்ப⁴வான் ||20||

प्रकृतिं पुरुषं चैव विद्ध्यनादी उभावपि |
विकारांश्च गुणांश्चैव विद्धि प्रकृतिसम्भवान् || 20||

Chapter 13 – Kṣhetra Kṣhetrajña Vibhāg Yog, Verse – 20

prakṛitim—material nature;
puruṣham—the individual souls;
cha—and; eva—indeed;
viddhi—know;
anādī—beginningless;
ubhau—both; api—and;
vikārān—transformations (of the body);
cha—also; guṇān—the three modes of
nature; cha—and;
eva—indeed;
viddhi—know;
prakṛiti—material energy;
sambhavān—produced by

ப்ரகி1ரிதி1ம்—பொருள் இயல்பு;
புருஷம்—தனிப்பட்ட ஆத்மாக்கள்;
ச—மற்றும்; ஏவ—உண்மையில்;
வித்தி—அறிக;
அனாதி—ஆரம்பமற்ற;
உபௌ—இரண்டும்;
அபி—மற்றும்;
விகாரான்—உடலின் மாற்றங்கள்;
ச—மேலும்;
குணான்—இயற்கையின் மூன்று
முறைகள்; ச—மற்றும்;
ஏவ—உண்மையில்;
வித்தி—அறிக;
ப்ரகி1ரிதி1—பொருள் ஆற்றலால்;
ஸம்பவான்—தயாரிக்கப்படுபவை

Chapter 13 – Kṣhetra Kṣhetrajña Vibhāg Yog, Verse – 20

Know that *prakṛiti* (material nature) and *puruṣa* (the individual souls) are both beginningless. Also know that all transformations of the body and the three modes of nature are produced by material energy.

ப்ரகி¹ரிதி¹ மற்றும் புருஷம் (தனிப்பட்ட ஆத்மாக்கள்) இரண்டும் நித்தியமானவை. உடலில் நிகழும் அனைத்து மாற்றங்களும் இயற்கையின் மூன்று குணங்களும் பொருள் ஆற்றலில் இருந்து உருவாகின்றன என்பதையும் அறிந்து கொள்ளுங்கள்.

Chapter 13 – Kṣhetra Kṣhetrajña Vibhāg Yog, Verse – 20

Tamil	English	sanskrit
ப் ¹ ரக் ¹ ருதி ¹ ம்	prakṛitim	प्रकृतिं
பு ¹ ருஷம் சை ¹ வ *	puruṣhaṁ chaiva *	पुरुषं चैव *
வித் ³ த் ⁴ யனாதி ³	viddhy anādī	विद्ध्यनादी
உபா ⁴ வபி ¹	ubhāv api	उभावपि
விகா ¹ ராந்ஸ்ச ¹	vikārānśh cha	विकारांश्च
கு ³ ணாந்ஸ்சை ¹ வ *	guṇānśh chaiva *	गुणांश्चैव *
வித் ¹ தி ⁴	viddhi	विद्धि
ப் ¹ ரக் ¹ ருதி ¹ ஸம்ப ⁴ வான்	prakṛiti-sambhavān	प्रकृतिसम्भवान्

Chapter 13 – Kṣhetra Kṣhetrajña Vibhāg Yog, Verse – 21

*kārya-kāraṇa-karṭṛitve hetuḥ prakṛitir uchyate |
puruṣaḥ sukha-duḥkhānāṁ bhokṭṛitve hetur uchyate
||21||*

கா¹ர்யகா¹ரணக¹ர்த்¹ருத்வே ஹேது¹:
ப்¹ரக்¹ருதி¹ருச்¹யதே¹ |
பு¹ருஷ: ஸுக²து³:கா²னாம் போ⁴க்¹த்¹ருத்¹வே
ஹேது¹ருச்¹யதே¹ ||21||

कार्यकारणकर्तृत्वे हेतुः प्रकृतिरुच्यते |
पुरुषः सुखदुःखानां भोक्तृत्वे हेतुरुच्यते || 21||

Chapter 13 – Kṣhetra Kṣhetrajña Vibhāg Yog, Verse – 21

kārya—effect; kāraṇa—cause;
kartṛitve—in the matter of creation;
hetuḥ—the medium;
prakṛitiḥ—the material energy;
uchyate—is said to be;
puruṣhaḥ—the individual soul;
sukha-duḥkhānām—of happiness and
distress;
bhoktṛitve—in experiencing;
hetuḥ—is responsible;
uchyate—is said to be

கார்ய--—விளைவு;
காரண---காரணம்;
கர்த்ருத்வே--படைப்பதின்;
ஹேதுஹு---பொறுப்பு;
ப்ரகிரிதிஹி—பொருள் ஆற்றல்;
உச்யதே---கூறப்படுகிறது;
புருஷஹ--தனிப்பட்ட ஆன்மா;
ஸுக-துஹ்கானாம்--மகிழ்ச்சி மற்றும்
துன்பங்களின்;
போக்த்ரித்வே--அனுபவத்திற்கு;
ஹேதுஹு---பொறுப்பு;
உச்யதே--கூறப்படுகிறது

Chapter 13 – Kṣhetra Kṣhetrajña Vibhāg Yog, Verse – 21

In the matter of creation, the material energy is responsible for cause and effect; in the matter of experiencing happiness and distress, the individual soul is declared responsible.

படைப்பு விஷயத்தில், ப்ரகிருதி சக்தி காரணம் மற்றும் விளைவுகளுக்கு பொறுப்பாகும், மேலும் ஆன்மா இன்பம் மற்றும் துக்கத்தின் அனுபவத்திற்கு காரணம் என்று கூறப்படுகிறது.

Chapter 13 – Kṣhetra Kṣhetrajña Vibhāg Yog, Verse – 21

Tamil	English	sanskrit
கா ¹ ர்யகா ¹ ரணக ¹ ர்த் ¹ ருத்வே *	kārya-kāraṇa-kartṛitve *	कार्यकारणकर्तृत्वे *
ஹேது ¹ :	hetuḥ	हेतुः
ப் ¹ ரக் ¹ ருதி ¹ ருச் ¹ யதே ¹	prakṛitir uchyate	प्रकृतिरुच्यते
பு ¹ ருஷ:	puruṣaḥ	पुरुषः
ஸுக ² து ³ :கா ² னாம் *	sukha-duḥkhānām *	सुखदुःखानां *
போ ⁴ க் ¹ த் ¹ ருத் ¹ வே	bhokṛitve	भोक्तृत्वे
ஹேது ¹ ருச் ¹ யதே ¹	hetur uchyate	हेतुरुच्यते

Chapter 13 – Kṣhetra Kṣhetrajña Vibhāg Yog, Verse – 22

*puruṣhaḥ prakṛiti-stho hi bhuṅkte prakṛiti-jān guṇān |
kāraṇaṁ guṇa-saṅgo 'sya sad-asad-yoni-janmasu ||22||*

பு¹ருஷ: ப்¹ரக்¹ருதி¹ஸ்தோ² ஹி
பு⁴ங்க்¹தே¹ ப்¹ரக்¹ருதி¹ஜான்கு³ணான் |
கா¹ரணம் கு³ணஸங்கோ³ஸ்ய
ஸத³ஸத்³யோனிஜன்மஸு ||22||

पुरुषः प्रकृतिस्थो हि भुङ्क्ते प्रकृतिजान्गुणान् |
कारणं गुणसङ्गोऽस्य सदसद्योनिजन्मसु || 22||

Chapter 13 – Kṣhetra Kṣhetrajña Vibhāg Yog, Verse – 22

puruṣhaḥ—the individual soul;
prakṛiti-sthaḥ—seated in the material
energy;
hi—indeed;
bhuñkte—desires to enjoy;
prakṛiti-jān—produced by the material
energy;
guṇān—the three modes of nature;
kāraṇam—the cause;
guṇa-saṅgaḥ—the attachment (to three
guṇas);
asya—of its;
sat-asat-yoni—in superior and inferior
wombs; janmasu—of birth

புருஷஹ--தனி ஆன்மா; ப்ரகிரிதி-
ஸ்தஹ--பொருள் ஆற்றலால்
சூழப்பட்ட;
ஹி--உண்மையில்;
பூங்க்தே--ஆசைகளை அனுபவிக்க;
ப்ரகரிதி-ஜான்--பொருள் ஆற்றலால்
உருவாக்கப்பட்ட;
குணான்--இயற்கையின் மூன்று
முறைகள்;
காரணம்--காரணம்;
குண-சங்கஹ--பற்றுதல் (மூன்று
குணங்களில்);
அஸ்ய--அதன்;
ஸத்-அஸத்-யோனி--உயர்ந்த மற்றும்
தாழ்ந்த கருப்பைகளில்;
ஜன்மஸு--பிறப்புகளுக்கு

Chapter 13 – Kṣhetra Kṣhetrajña Vibhāg Yog, Verse – 22

When the *puruṣh* (individual soul) seated in *prakṛiti* (the material energy) desires to enjoy the three *guṇas*, attachment to them becomes the cause of its birth in superior and inferior wombs.

ப்ரகி¹ரிதி¹யில் (பொருள் ஆற்றல்) அமர்ந்திருக்கும்
புருஷ் (தனி ஆன்மா) மூன்று குணங்களை
அனுபவிக்க விரும்பும்பொழுது, அவற்றின் மீதான
பற்றுதலே உயர்ந்த மற்றும் தாழ்ந்த கருப்பையில்
பிறப்பதற்கு காரணமாகிறது.

Chapter 13 – Kṣhetra Kṣhetrajña Vibhāg Yog, Verse – 22

Tamil	English	sanskrit
பு ¹ ருஷ:	puruṣhaḥ	पुरुषः
ப் ¹ ரக் ¹ ருதி ¹ ஸ்தோ ² ஹி *	prakṛiti-stho hi *	प्रकृतिस्थो हि *
பு ⁴ ங்க் ¹ தே ¹	bhukte	भुङ्क्ते
ப் ¹ ரக் ¹ ருதி ¹ ஜான்கு ³ ணான் 	prakṛiti-jān guṇān	प्रकृतिजान्गुणान्
கா ¹ ரணம்	kāraṇam	कारणं
கு ³ ணஸங்கோ ³ ஸ்ய *	guṇa-saṅgo 'sya *	गुणसङ्गोऽस्य *
ஸத ³ ஸத் ³ யோனிஜன்ம ஸு	sad-asad-yoni-janmasu 	सदसद्योनिजन्मसु

Chapter 13 – Kṣhetra Kṣhetrajña Vibhāg Yog, Verse – 23

*upadraṣṭānumantā cha bhartā bhoktā maheśhvaraḥ |
paramātmēti chāpy ukto dehe 'smin puruṣhaḥ paraḥ
||23||*

உப¹த்³ரஷ்டா¹னுமன்தா¹ ச¹ ப⁴ர்தா¹ போ⁴க்¹தா¹ மஹே
ஸ்வர:
ப¹ரமாத்¹மேதி¹ சா¹ப்¹யுக்¹தோ¹ தே³ஹேஸ்மின்பு¹ருஷ:
ப¹ர: ||23||

उपद्रष्टानुमन्ता च भर्ता भोक्ता महेश्वरः ।
परमात्मेति चाप्युक्तो देहेऽस्मिन्पुरुषः परः ॥ 23॥

Chapter 13 – Kṣhetra Kṣhetrajña Vibhāg Yog, Verse – 23

upadraṣṭā—the witness;
anumantā—the permitter; cha—and;
bhartā—the supporter;
bhoktā—the transcendental enjoyer;
mahā-īśhvaraḥ—the ultimate controller;
parama-ātmā—Supreme Soul;
iti—that; cha api—and also;
uktaḥ—is said;
dehe—within the body;
asmin—this;
puruṣhaḥ paraḥ—the Supreme Lord

உபத்ரஷ்டா—சாட்சி;
அனுமந்தா—அனுமதிப்பவர்;
ச—மற்றும்;
பர்தா—ஆதரவாளர்;
போக்தா—ஆழ்நிலையில்
அனுபவிப்பவர்;
மஹா-ஈஸ்வரஹ—இறுதிக்
கட்டுப்பாட்டாளர்;
பரம-ஆத்மா—ஒப்புயர்வற்ற ஆன்மா;
இதி—அதை;
ச அபி—மற்றும், மேலும்;
உக்தஹ—கூறப்படுகிறது;
தேஹே—உடலுக்குள்ளே;
அஸ்மின்—இது;
புருஷஹ பரஹ—ஒப்புயர்வற்ற
இறைவன்

Chapter 13 – Kṣhetra Kṣhetrajña Vibhāg Yog, Verse – 23

Within the body also resides the Supreme Lord. He is said to be the Witness, the Permitter, the Supporter, Transcendental Enjoyer, the ultimate Controller, and the *Paramātmā* (Supreme Soul).

உடலுக்குள்ளும் பரமாத்மா வசிக்கிறார். அவர் சாட்சி, அனுமதியளிப்பவர், ஆதரவாளர், ஆழ்நிலை அனுபவிப்பவர், இறுதிக் கட்டுப்பாட்டாளர் மற்றும் பரமாத்மா (உச்ச ஆத்மா) என்று கூறப்படுகிறது.

Chapter 13 – Kṣhetra Kṣhetrajña Vibhāg Yog, Verse – 23

Tamil	English	sanskrit
உப ¹ த் ³ ரஷ்டா ¹ னுமன்தா ¹ ச ¹ *	upadraṣṭānumantā cha *	उपद्रष्टानुमन्ता च *
ப ⁴ ர்தா ¹	bhartā	भर्ता
போ ⁴ க் ¹ தா ¹	bhoktā	भोक्ता
மஹேஸ்வர:	maheśhvaraḥ	महेश्वरः
ப ¹ ரமாத் ¹ மேதி ¹	paramātmēti	परमात्मेति
சா ¹ ப் ¹ யுக் ¹ தோ ¹ *	chāpy ukto *	चाप्युक्तो *
தே ³ ஹேஸ்மின்பு ¹ ருஷ:	dehe 'smin puruṣhaḥ	देहेऽस्मिन्पुरुषः
ப ¹ ர:	paraḥ	परः

Chapter 13 – Kṣhetra Kṣhetrajña Vibhāg Yog, Verse – 24

*ya evaṁ vetti puruṣhaṁ prakṛitiṁ cha guṇaiḥ saha |
sarvathā vartamāno 'pi na sa bhūyo 'bhijāyate ||24||*

ய ஏவம் வேத்¹தி¹ பு¹ருஷம் ப்¹ரக்¹ருதி¹ம் ச¹ கு³ணை:
ஸஹ |
ஸர்வதா² வர்த¹மானோபி¹ ந ஸ
பூ⁴யோபி⁴ஜாயதே¹ ||24||

य एवं वेत्ति पुरुषं प्रकृतिं च गुणैः सह |
सर्वथा वर्तमानोऽपि न स भूयोऽभिजायते || 24||

Chapter 13 - Kṣhetra Kṣhetrajña Vibhāg Yog, Verse - 24

yaḥ—who; evam—thus;
vetti—understand;
puruṣham—Puruṣ;
prakṛitim—the material nature;
cha—and; guṇaiḥ—the three modes of
nature;
saha—with;
sarvathā—in every way;
vartamānaḥ—situated;
api—although; na—not;
saḥ—they;
bhūyaḥ—again;
abhijāyate—take birth

யஹ---எவர்; ஏவம்---இவ்வாறு;
வேத்தி---புரிந்து கொள்பவர்கள்;
புருஷம்---தனிப்பட்ட ஆத்மாவை;
ப்ரகி1ரிதி1ம்---பொருள் இயற்கையை;
ச---மற்றும்;
குணைஹி---இயற்கையின் மூன்று
முறைகள்;
ஸஹ---உடன்;
ஸர்வதா---எல்லா விதத்திலும்;
வர்தமானஹ---அமைந்துள்ள;
அபி---எனினும்;
ந---இல்லை;
ஸஹ--அவர்கள்;
பூயஹ---மீண்டும்;
அபிஜாயதே---பிறக்கிறார்கள்

Chapter 13 – Kṣhetra Kṣhetrajña Vibhāg Yog, Verse – 24

Those who understand the truth about Supreme Soul, the individual soul, material nature, and the interaction of the three modes of nature will not take birth here again. They will be liberated regardless of their present condition.

பரமாத்மா, ஜீவாத்மா, ப்ரகி¹ரிதி¹ ஆகியவற்றின் உண்மையையும், மூன்று குணங்களின் தொடர்புகளையும் புரிந்து கொண்டவர்கள் மீண்டும் பிறப்பதில்லை. அவர்களின் தற்போதைய நிலை எதுவாக இருந்தாலும், அவர்கள் சுதந்திரமாகி விடுகிறார்கள்.

Chapter 13 – Kṣhetra Kṣhetrajña Vibhāg Yog, Verse – 24

Tamil	English	sanskrit
ய ஏவம் வேத் ¹ தி ¹	ya evaṁ vetti	य एवं वेत्ति
பு ¹ ருஷம் *	puruṣhaṁ *	पुरुषं *
ப் ¹ ரக் ¹ ருதி ¹ ம் ச ¹	prakṛitiṁ cha	प्रकृतिं च
கு ³ ணை: ஸஹ	guṇaiḥ saha	गुणैः सह
ஸர்வதா ²	sarvathā	सर्वथा
வர்த ¹ மானோபி ¹ *	vartamāno 'pi *	वर्तमानोऽपि *
ந ஸ பூ ⁴ யோபி ⁴ ஜாயதே ¹	na sa bhūyo 'bhijāyate	न स भूयोऽभिजायते

Chapter 13 – Kṣhetra Kṣhetrajña Vibhāg Yog, Verse – 25

*dhyānenātmani paśhyanti kechid ātmānam ātmanā |
anye sāṅkhyena yogena karma-yogena chāpare ||25||*

த்⁴யானேனாத்¹மனி
ப¹ர்யன்தி¹ கே¹சி¹தா³த்¹மானமாத்¹மனா |
அன்யே ஸாங்யேன யோகே³ன க¹ர்மயோகே³ன
சா¹ப¹ரே ||25||

ध्यानेनात्मनि पश्यन्ति केचिदात्मानमात्मना |
अन्ये साङ्ख्येन योगेन कर्मयोगेन चापरे || 25||

Chapter 13 – Kṣhetra Kṣhetrajña Vibhāg Yog, Verse – 25

dhyānena—through meditation;
ātmani—within one's heart;
paśhyanti—perceive;
kechit—some;
ātmānam—the Supreme soul;
ātmanā—by the mind;
anye—others;
sāṅkhyena—through cultivation of
knowledge;
yogena—the yog system;
karma-yogena—union with God with
through path of action; cha—and;
apare—others

த்யானேன—தியானத்தின் மூலம்;
ஆத்மனி—ஒருவருடைய இதயத்தில்;
பார்யந்தி—அறிகிறார்கள்;
கேசித்—சிலர்;
ஆத்மானம்—உயர்ந்த ஆன்மாவை;
ஆத்மனா—மனதால்;
அன்யே—மற்றவர்கள்;
ஸாங்க்யேன—அறிவை வளர்ப்பதன்
மூலம்; யோகேன—யோக
அமைப்பினால்;
கர்ம-யோக—செயல் பாதையின் மூலம்
கடவுளுடன் ஐக்கியமடைவது;
ச—மற்றும்;
அபரே—மற்றவர்கள்

Chapter 13 – Kṣhetra Kṣhetrajña Vibhāg Yog, Verse – 25

Some try to perceive the Supreme Soul within their hearts through meditation, and others try to do so through the cultivation of knowledge, while still others strive to attain that realization by the path of action.

சிலர் தியானத்தின் மூலம் பரமாத்மாவை தங்கள் இதயங்களில் உணர முயற்சிக்கிறார்கள், மற்றவர்கள் அறிவை வளர்ப்பதன் மூலம் அதைச் செய்ய முயற்சிக்கிறார்கள், இன்னும் சிலர் அந்த உணர்வை செயல்பாட்டின் மூலம் அடைய முயற்சிக்கின்றனர்.

Chapter 13 – Kṣhetra Kṣhetrajña Vibhāg Yog, Verse – 25

Tamil	English	sanskrit
த் ⁴ யானேனாத் ¹ மனி	dhyānenātmani	ध्यानेनात्मनि
ப ¹ ய்யன்தி ¹ *	paśhyanti *	पश्यन्ति *
கே ¹ சி ¹ தா ³ த் ¹ மானமாத் ¹ ம னா	kechid ātmānam ātmanā 	केचिदात्मानमात्मना
அன்யே	anye	अन्ये
ஸாங்யேன யோகே ³ ன *	sāṅkhyena yogena *	साङ्ख्येन योगेन *
க ¹ ர்மயோகே ³ ன	karma-yogena	कर्मयोगेन
சா ¹ ப ¹ ரே	Chāpare	चापरे

Chapter 13 – Kṣhetra Kṣhetrajña Vibhāg Yog, Verse – 26

*anye tv evam ajānantaḥ śhrutvānyebhya upāsate |
te 'pi chātitaranty eva mṛityuṃ śhruti-parāyaṇāḥ ||26||*

அன்யே த்¹வேவமஜானந்த¹: ஸ்ருத்¹வான்யேப்¹ய
உபா¹ஸதே¹ |
தேபி¹ சா¹தி¹த¹ரன்த்¹யேவ ம்ருத்¹யம்
ஸ்ருதி¹ப¹ராபணா: ||26||

अन्ये त्वेवमजानन्तः श्रुत्वान्येभ्य उपासते |
तेऽपि चातितरन्त्येव मृत्युं श्रुतिपरायणाः || 26||

Chapter 13 – Kṣhetra Kṣhetrajña Vibhāg Yog, Verse – 26

anye—others; tu—still;
evam—thus;
ajānantaḥ—those who are unaware (of
spiritual paths);
śhrutvā—by hearing;
anyebhyaḥ—from others;
upāsate—begin to worship;
te—they; api—also; cha—and;
atitaranti—cross over; eva—even;
mṛityum—death;
śhruti-parāyaṇāḥ—devotion to hearing
(from saints)

அன்யே--மற்றவர்கள்;
து--இன்னும்;
ஏவம்--இவ்வாறு;
அஜானந்தஹ---(ஆன்மீக பாதைகளை)
அறியாதவர்கள்;
ஸ்ருத்வா--கேட்பதின் மூலம்;
அந்யேப்யஹ---மற்றவர்களிடமிருந்து;
உபாஸதே--வழிபடத்
தொடங்குகிறார்கள்;
தே--அவர்கள்; அபி--மேலும்;
ச--மற்றும்;
அதிதரந்தி--கடக்கின்றனர்;
ஏவ--கூட;
ம்ருத்யும்--இறப்பை;
ஸ்ருதி-பராயணாஹா--கேட்பதில்
ஈடுபடுபவர்கள் (துறவிகளிடமிருந்து)

Chapter 13 – Kṣhetra Kṣhetrajña Vibhāg Yog, Verse – 26

There are still others who are unaware of these spiritual paths, but they hear from others and begin worshipping the Supreme Lord. By such devotion to hearing from saints, they too can gradually cross over the ocean of birth and death.

இன்னும் சிலர் இந்த ஆன்மிகப் பாதைகளைப் பற்றி அறியாதவர்கள், ஆனால் அவர்கள் மற்றவர்களிடமிருந்து கேட்டு, ஒப்புயர்வற்ற கடவுளை வணங்கத் தொடங்குகிறார்கள். துறவிகளிடமிருந்து கேட்கும் பக்தியின் மூலம், அவர்களும் பிறப்பு மற்றும் இறப்பு என்ற பெருங்கடலைப் படிப்படியாகக் கடக்க முடியும்.

Chapter 13 – Kṣhetra Kṣhetrajña Vibhāg Yog, Verse – 26

Tamil	English	sanskrit
அன்யே	anye	अन्ये
த் ¹ வேவமஜானன்த ¹ : *	tv evam ajānantaḥ *	त्वेवमजानन्तः *
ஸ்ருத் ¹ வான்யேப் ¹ ய	śhrutvānyebhya	श्रुत्वान्येभ्य
உபா ¹ ஸதே ¹	Upāsate	उपासते
தேபி ¹	te 'pi	तेऽपि
சா ¹ தி ¹ த ¹ ரன்த ¹ யேவ *	chātitaranty eva *	चातिरन्त्येव *
ம்ருத் ¹ யம்	mṛityum	मृत्युं
ஸ்ருதி ¹ ப ¹ ராயணா:	śhruti-parāyaṇāḥ	श्रुतिपरायणाः

Chapter 13 – Kṣhetra Kṣhetrajña Vibhāg Yog, Verse – 27

*yāvat sañjāyate kiñchit sattvaṁ sthāvara-jaṅgama |
kṣhetra-kṣhetrajña-sanyogāt tad viddhi bharatarṣhabha
||27||*

யாவத்¹ஸந்ஜாயதே¹ கி¹ஞ்சித்¹ஸத்¹த்¹வம்
ஸ்தா²வரஜங்க³மம் |
கேஷத்¹ரகேஷத்¹ரஞ்ஞஸந்யோகா³த்¹த்¹த்³வித்³தி⁴ ப⁴ர
த¹ர்ஷப⁴ ||27||

यावत्सञ्जायते किञ्चित्सत्त्वं स्थावरजङ्गमम् |
क्षेत्रक्षेत्रज्ञसंयोगात्तद्विद्धि भरतर्षभ || 27||

Chapter 13 – Kṣhetra Kṣhetrajña Vibhāg Yog, Verse – 27

yāvat—whatever;
sañjāyate—manifesting;
kiñchit—anything;
sattvam—being;
sthāvara—unmoving;
jaṅgamam—moving;
kṣhetra—field of activities;
kṣhetra-jña—knower of the field;
sanyogāt—combination of;
tat—that; viddhi—know;
bharata-ṛiṣhabha—best of the Bharatas

யாவத்---எதுவாகிலும்;
ஸஞ்ஜாயதே---வெளிப்படுத்தப்படுவது;
கிஞ்சித்---எதையும்;
ஸத்வம்---இருப்பில்;
ஸ்தாவர---அசையாத;
ஜங்கமம்---அசையும்;
கேஷத்ர---செயல்பாடுகளின் களம்;
கேஷத்ர-ஞ்ஞ---களத்தை அறிந்தவர்;
ஸன்யோகாத்---கலவையால்;
தத்---அது; வித்தி---அறிக;
பரத-ரிஷப---பரத குலத்தில் சிறந்தவனே

Chapter 13 – Kṣhetra Kṣhetrajña Vibhāg Yog, Verse – 27

O best of the Bharatas, whatever moving or unmoving being you see in existence, know it to be a combination of the field of activities and the knower of the field.

ஓ பரதர்களில் சிறந்தவனே, நீ காணும் அசையும் மற்றும் அசையாதது எதுவாக இருந்தாலும் அவற்றின் செயல்பாடுகளின் களம் மற்றும் களத்தை அறிந்தவரின் கலவையாக இருப்பதை அறிந்து கொள்.

Chapter 13 – Kṣhetra Kṣhetrajña Vibhāg Yog, Verse – 27

Tamil	English	sanskrit
யாவத் ¹ ஸந்ஜாயதே ¹	yāvat sañjāyate	यावत्सञ्जायते
கி ¹ ஞ்சி ¹ த் ¹ * ஸத் ¹ த் ¹ வம்	kiñchit * sattvaṁ	किञ्चित्सत्त्वं
ஸ்தா ² வரஜங்க ³ மம்	sthāvara-jaṅgamma	स्थावरजङ्गमम्
கேஷத் ¹ ரகேஷத் ¹ ரஞ்ஞஸ ந்யோகா ³ த் ¹ *	kṣhetra-kṣhetrajña- sanyogāt *	क्षेत्रक्षेत्रज्ञसंयोगात्तद्वि द्धि
த ¹ த் ³ வித் ³ தி ⁴	tad viddhi	
ப ⁴ ரத ¹ ர்ஷப ⁴	Bharatarṣhabha	भरतर्षभ

Chapter 13 – Kṣhetra Kṣhetrajña Vibhāg Yog, Verse – 28

*samaṁ sarveṣhu bhūteṣhu tiṣṭhantaṁ parameśhvaram |
vinaśhyatsv avinaśhyantaṁ yaḥ paśhyati sa paśhyati ||28||*

ஸமம் ஸர்வேஷு பூ⁴தேஷு தி¹ஷ்ட²ன்த¹ம்
ப¹ரமேஸ்வரம் |
வினஸ்யத்¹ஸ்வவினஸ்யன்த¹ம் ய: ப¹ஸ்யதி¹ ஸ
ப¹ஸ்யதி¹ ||28||

समं सर्वेषु भूतेषु तिष्ठन्तं परमेश्वरम् |
विनश्यत्स्वविनश्यन्तं यः पश्यति स पश्यति || 28||

Chapter 13 – Kṣhetra Kṣhetrajña Vibhāg Yog, Verse – 28

samam—equally;
sarveṣhu—in all;
bhūteṣhu—beings;
tiṣṭhan-tam—accompanying;
parama-īśhvaram—Supreme Soul;
vinaśhyatsu—amongst the perishable;
avinaśhyantam—the imperishable;
yaḥ—who;
paśhyati—see;
saḥ—they; paśhyati—perceive

ஸமம்--சமமாக;
ஸர்வேஷு--அனைத்து;
பூதேஷு--உயிரினங்களிலும்;
திஷ்டன்-தம்--துணை போகும்;
பரம-ஈஸ்வரம்--ஒப்புயர்வற்ற ஆன்மா;
வினஸ்யத்ஸு--அழிந்து
போகக்கூடியவற்றில்;
அவிநஸ்யந்தம்--அழிவற்றது;
யஹ--யார்;
பஸ்யதி--பார்க்கிரார்களோ;
ஸஹ--அவர்கள்;
பஸ்யதி--உணர்கிறார்கள்

Chapter 13 – Kṣhetra Kṣhetrajña Vibhāg Yog, Verse – 28

They alone truly see, who perceive
the *Paramātmā* (Supreme Soul) accompanying the soul
in all beings, and who understand both to be imperishable
in this perishable body.

எல்லா உயிர்களிலும் ஆன்மாவுடன் பரமாத்மாவை
(உயர்ந்த ஆன்மாவை) உணர்ந்து, இந்த
அழிந்துபோகும் உடலில் ஆத்மா மற்றும்
பரமாத்மா இரண்டும் அழிவற்றது என்று
புரிந்துகொள்பவர்கள் மட்டுமே உண்மையாகப்
பார்க்கிறார்கள்

Chapter 13 – Kṣhetra Kṣhetrajña Vibhāg Yog, Verse – 28

Tamil	English	sanskrit
ஸமம் ஸர்வேஷு	samaṁ sarveṣhu	समं सर्वेषु
பு ⁴ தேஷு *	bhūteṣhu *	भूतेषु *
தி ¹ ஷ்ட ² ன்த ¹ ம்	tiṣṭhantaṁ	तिष्ठन्तं
ப ¹ ரமேஸ்வரம்	Parameśhvaram	परमेश्वरम्
வினாயத் ¹ ஸ்வவினாய ன்த ¹ ம் *	vinaśhyatsv avinaśhyantaṁ *	विनश्यत्स्वविनश्यन्तं *
ய: ப ¹ ய்யதி ¹	yaḥ paśhyati	यः पश्यति
ஸ ப ¹ ய்யதி ¹	sa paśhyati	स पश्यति

Chapter 13 – Kṣhetra Kṣhetrajña Vibhāg Yog, Verse – 29

*samaṁ paśhyan hi sarvatra samavasthitam īśhvaram |
na hinasty ātmanātmānam tato yāti parāṁ gatim ||29||*

ஸமம் ப¹ஸ்யன்ஹி ஸர்வத்¹ர
ஸமவஸ்தி²த¹மீஸ்வரம் |
ந ஹினஸ்த்¹யாத்¹மனாத்¹மானம் த¹தோ¹ யாதி¹ ப¹ராம்
க³தி¹ம் ||29||

समं पश्यन्हि सर्वत्र समवस्थितमीश्वरम् |
न हिनस्त्यात्मनात्मानं ततो याति परां गतिम् || 29||

Chapter 13 - Kṣhetra Kṣhetrajña Vibhāg Yog, Verse - 29

samam—equally;
paśhyan—see; hi—indeed;
sarvatra—everywhere;
samavasthitam—equally present;
īśhvaram—God as the Supreme soul;
na—do not;
hinasti—degrade;
ātmanā—by one's mind;
ātmānam—the self;
tataḥ—thereby;
yāti—reach; parām—the supreme;
gatim—destination

ஸமம்--சமமாக;
பார்யன்--பார்ப்பவர்கள்;
ஹி--உண்மையில்;
ஸர்வத்ர--எல்லா இடங்களிலும்;
ஸமவஸ்திதம்--சமமாக
வியாபித்திருக்கும்;
ஈஸ்வரம்---ஒப்புயர்வற்ற ஆத்மாவாகிய
கடவுள்; ந--இல்லை;
ஹின்ஸதி--இழிவுபடுவது;
ஆத்மனா--ஒருவருடைய மனதால்;
ஆத்மானம்--சுயம்;
ததஹ--அதன் மூலம்;
யாதி--அடைவர்;
பராம்--உயர்ந்த;
கதிம்---இலக்கை;
(ந-ஹின்ஸதி--இழிவுபடுவதில்லை);

Chapter 13 – Kṣhetra Kṣhetrajña Vibhāg Yog, Verse – 29

Those, who see God as the Supreme Soul equally present everywhere and in all living beings, do not degrade themselves by their mind. Thereby, they reach the supreme destination.

எங்கும் எல்லா உயிர்களிலும் சமமாக இருக்கும்
பரமாத்மாவாக கடவுளைப் பார்ப்பவர்கள், தங்கள்
மனத்தால் தங்களைத் தாழ்த்திக் கொள்ள
மாட்டார்கள். அதன் மூலம், அவர்கள் உயர்ந்த
இலக்கை அடைகிறார்கள்.

Chapter 13 – Kṣhetra Kṣhetrajña Vibhāg Yog, Verse – 29

Tamil	English	sanskrit
ஸமம்	samaṁ	समं
ப ¹ ஸ்யன்ஹி	paśhyan hi	पश्यन्हि
ஸர்வத் ¹ ர *	sarvatra *	सर्वत्र *
ஸமவஸ்தி ² த ¹ மீஸ்வரம்	samavasthitam īśhvaram	समवस्थितमीश्वरम्
ஹினஸ்த ¹ ந யாத் ¹ மனாத் ¹ மானம் *	na hinasty ātmanātmānam *	न हिनस्त्यात्मनात्मानं *
த ¹ தோ ¹ யாதி ¹	tato yāti	ततो याति
ப ¹ ராம் க ³ தி ¹ ம்	parām gatim	परां गतिम्

Chapter 13 – Kṣhetra Kṣhetrajña Vibhāg Yog, Verse – 30

*prakṛityaiva cha karmāṇi kriyamāṇāni sarvaśhaḥ |
yaḥ paśhyati tathātmānam akartāraṁ sa paśhyati ||30||*

ப்¹ரக்¹ருத்¹யைவ ச¹ க¹ர்மாணி க்¹ரியமாணானி
ஸர்வஸ: |

ய: ப¹ஸ்யதி¹ த¹தா²த்¹மானமக¹ர்தா¹ரம் ஸ
ப¹ஸ்யதி¹ ||30||

प्रकृत्यैव च कर्माणि क्रियमाणानि सर्वशः |
यः पश्यति तथात्मानमकर्तारं स पश्यति || 30||

Chapter 13 – Kṣhetra Kṣhetrajña Vibhāg Yog, Verse – 30

prakṛityā—by material nature;
eva—truly; cha—also;
karmāṇi—actions;
kriyamāṇāni—are performed;
sarvaśhaḥ—all;
yaḥ—who;
paśhyati—see;
tathā—also;
ātmānam—(embodied) soul;
akartāram—actionless;
saḥ—they; paśhyati—see

ப்ரகி¹ரிதி¹யா—--பொருள் இயற்கையால்;
ஏவ—--உண்மையாக;
ச--மேலும்;
கர்மாணி--செயல்கள்;
க்ரியமாணானி--செய்யப்படுகின்றன;
ஸர்வஸஹ--அனைத்தும்;
யஹ---யார்;
பஸ்யதி--பார்க்கிராரோ;
ததா--மேலும்;
ஆத்மானம்---(உடலுற்ற) ஆன்மாவை;
அகர்தாரம்--செயலற்றதாக;
ஸஹ--அவர்கள்;
பஸ்யதி--பார்க்கிறார்கள்

Chapter 13 – Kṣhetra Kṣhetrajña Vibhāg Yog, Verse – 30

They alone truly see who understand that all actions (of the body) are performed by material nature, while the embodied soul actually does nothing.

அனைத்து செயல்களும் (உடலின்) ஜட
இயற்கையால் செய்யப்படுகின்றன. அதே சமயம்
உடலுற்ற ஆத்மா உண்மையில் எதையும்
செய்வதில்லை என்பதை யார் புரிந்து
கொள்கிறார்களோ அவர்கள் மட்டுமே உண்மையில்
பார்க்கிறார்கள்.

Chapter 13 – Kṣhetra Kṣhetrajña Vibhāg Yog, Verse – 30

Tamil	English	sanskrit
ப் ¹ ரக் ¹ ருத் ¹ யைவ ச ¹	prakṛityaiva cha	प्रकृत्यैव च
க ¹ ர்மாணி *	Karmāṇi *	कर्माणि *
க் ¹ ரியமாணானி	Kriyamāṇāni	क्रियमाणानि
ஸர்வஃ	sarvaśhaḥ	सर्वशः
ய: ப ¹ ர்யதி ¹	yaḥ paśhyati	यः पश्यति
த ¹ தா ² த் ¹ மானம் * அக ¹ ர்தா ¹ ரம்	tathātmānam * akartāraṁ	तथात्मानमकर्तारं
ஸ ப ¹ ர்யதி ¹	sa paśhyati	स पश्यति

Chapter 13 – Kṣhetra Kṣhetrajña Vibhāg Yog, Verse – 31

*yadā bhūta-prithag-bhāvam eka-stham anupaśhyati |
tata eva cha vistāraṁ brahma sampadyate tadā ||31||*

யதா³ பூ⁴த¹ப்¹ருத²க்³பா⁴வமேக¹ஸ்த²மனுப¹ஸ்யதி¹ |
த¹த¹ ஏவ ச¹ விஸ்தா¹ரம் ப்³ரஹ்ம
ஸம்ப¹த்³யதே¹ த¹தா³ ||31||

यदा भूतपृथग्भावमेकस्थमनुपश्यति |
तत एव च विस्तारं ब्रह्म सम्पद्यते तदा || 31||

Chapter 13 – Kṣhetra Kṣhetrajña Vibhāg Yog, Verse – 31

yadā—when;
bhūta—living entities;
prīthak-bhāvam—diverse variety;
eka-stham—situated in the same place;
anupaśhyati—see;
tataḥ—thereafter;
eva—indeed; cha—and;
vistāram—born from;
brahma—Brahman;
sampadyate—(they) attain; tadā—then

யதா--எப்பொழுது;
பூத--உரு பொருட்கள்;
ப்ரிதக்-பாவம்--பல்வேறு வகையான;
ஏக-ஸ்தம்--ஒரே இடத்தில்
அமைந்துள்ளதை;
அநுபஸ்யதி--பார்த்து;
ததஹ--அதன்பின்;
ஏவ--உண்மையில்;
ச--மற்றும்;
விஸ்தாரம்--அதிலிருந்து பிறந்த;
ப்ரஹ்ம---- ப்ரஹ்மன்;
ஸம்பத்யதே--(அவர்கள்)
அடைகிறார்கள்;
ததா--பின்னர்

Chapter 13 – Kṣhetra Kṣhetrajña Vibhāg Yog, Verse – 31

When they see the diverse variety of living beings situated in the same material nature, and understand all of them to be born from it, they attain the realization of the Brahman.

ஒரே ஜட இயல்பில் உள்ள பலதரப்பட்ட
ஜீவராசிகளைக் கண்டு, அவையனைத்தும்
அதிலிருந்து பிறப்பதாகப் புரிந்து
கொள்ளும்பொழுது, அவர்கள் ப்ரஹ்மத்தை
உணர்ந்து கொள்கிறார்கள்.

Chapter 13 – Kṣhetra Kṣhetrajña Vibhāg Yog, Verse – 31

Tamil	English	sanskrit
யதா ³	Yadā	यदा
பூ ⁴ த ¹ ப் ¹ ருத ² க் ³ பா ⁴ வம் *	bhūta-prithag-bhāvam *	भूतपृथग्भावमेकस्थम
ஏக ¹ ஸ்த ² மனுப ¹ ஸ்யதி ¹	eka-stham anupaśhyati	नुपश्यति
த ¹ த ¹ ஏவ ச ¹	tata eva cha	तत एव च
விஸ்தா ¹ ரம் *	vistāram *	विस्तारं *
ப் ³ ரஹ்ம	Brahma	ब्रह्म
ஸம்ப ¹ த் ³ யதே ¹ த ¹ தா ³	sampadyate tadā	सम्पद्यते तदा

Chapter 13 – Kṣhetra Kṣhetrajña Vibhāg Yog, Verse – 32

*anāditvān nirguṇatvāt paramātmāyam avyayaḥ |
śharīra-stho 'pi kaunteya na karoti na lipyate ||32||*

அனாதி³த்¹வான்னிர்கு³ணத்¹வாத்¹ப¹ரமாத்¹மாயமவ்யய:
|
ஸரீரஸ்தோ²பி¹ கௌ¹ன்தே¹ய ந க¹ரோதி¹ ந லிப்¹யதே¹ ||

अनादित्वान्निर्गुणत्वात्परमात्मायमव्ययः ।
शरीरस्थोऽपि कौन्तेय न करोति न लिप्यते ॥

Chapter 13 – Kṣhetra Kṣhetrajña Vibhāg Yog, Verse – 32

anāditvāt—being without beginning;
nirguṇatvāt—being devoid of any material
qualities; parama—the Supreme;
ātmā—soul;
ayam—this;
avyayaḥ—imperishable;
śharīra-sthaḥ—dwelling in the body;
api—although;
kaunteya—Arjun, the the son of Kunti;
na—neither; karoti—acts;
na—nor; lipyate—is tainted

அனாதித்வாத்—ஆரம்பம் இல்லாமல்
இருப்பது;
நிர்குணத்வாத்—எந்தவிதமான பொருள்
குணங்கள் அற்ற;
பரம—உயர்ந்த;
ஆத்மா—ஆன்மா;
அயம்—இது;
அவ்யயஹ—அழியாதது;
ஸரீர-ஸ்தஹ—உடலில் வசிப்பது;
அபி—எனினும்;
கௌந்தேய—குந்தியின் மகன்
அர்ஜுனன்; ந—இல்லை;
கரோதி—செய்கிறது;
ந—இல்லை; லிப்யதே--கறைபடுகிறது

Chapter 13 – Kṣhetra Kṣhetrajña Vibhāg Yog, Verse – 32

The Supreme Soul is imperishable, without beginning, and devoid of any material qualities, O son of Kunti. Although situated within the body, It neither acts, nor is It tainted by material energy.

குந்தியின் மகனே, உன்னத ஆன்மா அழியாதது,
ஆரம்பம் இல்லாதது, மற்றும் எந்த ஜட
குணங்களும் அற்றது. உடலுக்குள்
அமைந்திருந்தாலும், அது செயல்படவும் இல்லை,
பொருள் ஆற்றலால் கறைபடவும் இல்லை.

Chapter 13 – Kṣhetra Kṣhetrajña Vibhāg Yog, Verse – 32

Tamil	English	sanskrit
அனாதி ³ த் ¹ வான்னிரு ³ ண த் ¹ வாத் ¹ *	anāditvān nirguṇatvāt *	अनादित्वान्निर्गुणत्वा
ப ¹ ரமாத் ¹ மாயமவ்யய:	paramātmāyam avyayaḥ 	त्परमात्मायमव्ययः
ஸரீரஸ்தோ ² பி ¹	śharīra-stho 'pi	शरीरस्थोऽपि
கௌ ¹ ன்தே ¹ ய *	Kaunteya *	कौन्तेय *
ந க ¹ ரோதி ¹	na karoti	न करोति
ந லிப் ¹ யதே ¹	na lipyate	न लिप्यते

Chapter 13 – Kṣhetra Kṣhetrajña Vibhāg Yog, Verse – 33

*yathā sarva-gataṁ saukṣmyād ākāśhaṁ nopalipyate |
sarvatrāvasthito dehe tathātmā nopalipyate ||33||*

யதா² ஸர்வக³த¹ம் ஸௌக்ஷ்ம்யாதா³கா¹ஸம்
நோப¹லிப்¹யதே¹ |
ஸர்வத்¹ராவஸ்தி²தோ¹ தே³ஹே த¹தா²த்¹மா
நோப¹லிப்¹யதே¹ ||33||

यथा सर्वगतं सौक्ष्म्यादाकाशं नोपलिप्यते |
सर्वत्रावस्थितो देहे तथात्मा नोपलिप्यते || 33||

Chapter 13 – Kṣhetra Kṣhetrajña Vibhāg Yog, Verse – 33

yathā—as; sarva-gatam—all-pervading;
saukṣhmyāt—due to subtlety;
ākāśham—the space; na—not;
upalipyate—is contaminated;
sarvatra—everywhere;
avasthitaḥ—situated;
dehe—the body; tathā—similarly;
ātmā—the soul;
na—not; upalipyate—is contaminated

யதா--எவ்வாறு;
ஸர்வ-கதம்--அனைத்திலும் வியாபித்து
இருக்கும்;
ஸௌக்ஷ்ம்யாத்--
நுட்பநுணுக்கத்தினால்;
ஆகாசம்--விண்வெளி;
ந--இல்லை;
உபலிப்யதே--மாசுபடுகிறது;
ஸர்வத்ர--எல்லா இடங்களிலும்;
அவஸ்திதஹ---அமைந்துள்ள;
தேஹே--உடலில்;
ததா--அவ்வாறே;
ஆத்மா---ஆன்மா;
ந--இல்லை;
உபலிப்யதே--மாசுபடுகிறது

Chapter 13 – Kṣhetra Kṣhetrajña Vibhāg Yog, Verse – 33

Space holds everything within it, but being subtle, does not get contaminated by what it holds. Similarly, though its consciousness pervades the body, the soul is not affected by the attributes of the body.

விண்வெளி எல்லாவற்றையும் தன்னுள் வைத்திருக்கிறது, ஆனால் நுட்பமாக இருப்பதால், அவ்வாறு வைத்திருப்பதனால் மாசுபடுவதில்லை. அதுபோலவே, ஆத்மா முழு உடலிலும் உணர்வின் வடிவில் வியாபித்திருந்தாலும், உடலின் பண்புகளால் ஆன்மா பாதிக்கப்படுவதில்லை.

Chapter 13 – Kṣhetra Kṣhetrajña Vibhāg Yog, Verse – 33

Tamil	English	sanskrit
யதா ² ஸர்வக ³ த ¹ ம்	yathā sarva-gataṁ	यथा सर्वगतं
ஸௌக்ஷ்ம்யாத் * ஆ ³ கா ¹ ரம்	Saukṣhmyād * ākāśhaṁ	सौक्ष्म्यादाकाशं
நோப ¹ லிப் ¹ யதே ¹	Nopalipyate	नोपलिप्यते
ஸர்வத் ¹ ராவஸ்தி ² தோ ¹	Sarvatrāvasthito	सर्वत्रावस्थितो
தே ³ ஹே *	Dehe *	देहे *
த ¹ தா ² த் ¹ மா	tathātmā	तथात्मा
நோப ¹ லிப் ¹ யதே ¹	Nopalipyate	नोपलिप्यते

Chapter 13 – Kṣhetra Kṣhetrajña Vibhāg Yog, Verse – 34

*yathā prakāśhayaty ekaḥ kṛitsnam lokam imaṁ raviḥ |
kṣhetraṁ kṣhetrī tathā kṛitsnam prakāśhayati bhārata
||34||*

யதா¹ ப்¹ரகா¹ஸயத்¹யேக¹: க்¹ருத்¹ஸ்னம் லோக¹மிமம்
ரவி: |
கேஷத்¹ரம் கேஷத்¹ரீ த¹தா² க்¹ருத்¹ஸ்னம்
ப்¹ரகா¹ஸயதி¹ பா⁴ரத¹ ||34||

यथा प्रकाशयत्येकः कृत्स्नं लोकमिमं रविः ।
क्षेत्रं क्षेत्री तथा कृत्स्नं प्रकाशयति भारत ॥ 34॥

Chapter 13 - Kṣhetra Kṣhetrajña Vibhāg Yog, Verse - 34

yathā—as;
prakāśhayati—illuminates;
ekaḥ—one;
kṛitsnam—entire;
lokam—solar system;
imam—this;
raviḥ—sun;
kṣhetram—the body;
kṣhetrī—the soul;
tathā—so;
kṛitsnam—entire;
prakāśhayati—illuminate;
bhārata—Arjun, the son of Bharat

யதா--எவ்வாறு;
ப்ரகாஸயதி--ஒளிரச் செய்கிற;
ஏகஹ--ஒன்று;
கிருத்ஸ்னம்--முழுவதுமான;
லோகம்--சூரிய மண்டலம்;
இமம்--இது;
ரவிஹி----சூரியன்;
சேஷத்ரம்--உடல்;
சேஷத்ரீ----ஆன்மா;
ததா--அவ்வாறே;
கிருத்ஸ்னம்--முழுவதுமான;
பிரகாஸயதி--ஒளிரகிறது;
பாரத--பரத குலத்தில் தோன்றிய
அர்ஜுனன்

Chapter 13 – Kṣhetra Kṣhetrajña Vibhāg Yog, Verse – 34

Just as one sun illumines the entire solar system, so does the individual soul illumine the entire body (with consciousness).

ஒரு சூரியன் பிரபஞ்சம் முழுவதையும் ஒளிரச் செய்வது போல, ஆத்மா முழு உடலையும் உணர்வின் சக்தியால் ஒளிரச் செய்கிறது.

Chapter 13 – Kṣhetra Kṣhetrajña Vibhāg Yog, Verse – 34

Tamil	English	sanskrit
யதா ¹	Yathā	यथा
ப் ¹ ரகா ¹ ஸயத் ¹ யேக ¹ : *	prakāśhayaty ekaḥ *	प्रकाशयत्येकः *
க் ¹ ருத் ¹ ஸ்னம்	kṛitsnam	कृत्स्नं
லோக ¹ மிமம் ரவி:	lokam imam raviḥ	लोकमिमं रविः
கேஷத் ¹ ரம்	kṣhetram	क्षेत्रं
கேஷத் ¹ ரீ	kṣhetrī	क्षेत्री
த ¹ தா ² க் ¹ ருத் ¹ ஸ்னம் *	tathā kṛitsnam *	तथा कृत्स्नं *
ப் ¹ ரகா ¹ ஸயதி ¹	Prakāśhayati	प्रकाशयति
பா ⁴ ரத ¹	Bhārata	भारत

Chapter 13 – Kṣhetra Kṣhetrajña Vibhāg Yog, Verse – 35

*kṣhetra-kṣhetrajñayor evam antaram jñāna-chakṣhuṣhā |
bhūta-prakṛiti-mokṣham cha ye vidur yānti te param ||35||*

கேதத்¹ரகேதத்¹ரஞ்ஞயோரேவமன்த¹ரம்
ஞானச¹க்ஷுஷா |
பூ⁴த¹ப்¹ரக்¹ருதி¹மோக்ஷம் ச¹யே
விது³ர்யான்தி¹ தே¹ ப¹ரம் ||35||

क्षेत्रक्षेत्रज्ञयोरेवमन्तरं ज्ञानचक्षुषा |
भूतप्रकृतिमोक्षं च ये विदुर्यान्ति ते परम् || 35||

Chapter 13 – Kṣhetra Kṣhetrajña Vibhāg Yog, Verse – 35

kṣhetra—the body;
kṣhetra-jñayoh—of the knower of the
body; evam—thus;
antaram—the difference;
jñāna-chakṣhuṣhā—with the eyes of
knowledge;
bhūta—the living entity;
prakṛiti-mokṣham—release from material
nature; cha—and; ye—who;
viduḥ—know;
yānti—approach;
te—they; param—the Supreme

சேஷத்ர---உடலுக்கும்;
சேஷத்ர-ஞ்ஞயோஹோ--உடலை
அறிபவனுக்கும்;
ஏவம்--இவ்வாறு;
அந்தரம்--வேறுபாட்டை;
ஞான-சக்ஷுஷா--அறிவின் கண்களால்;
பூத--உயிருள்ள உரு பொருள்;
பரகி1ரிதி1-மோக்ஷம்--பொருள்
இயற்கையிலிருந்து விடுவிபடும்;
ச--மற்றும்;யே--யார்;
விதுஹு----அறிந்தவர்;யாந்தி--
அணுகுவர்;தே---அவர்கள்;
பரம்--உயர்ந்த

Chapter 13 – Kṣhetra Kṣhetrajña Vibhāg Yog, Verse – 35

Those who perceive with the eyes of knowledge the difference between the body and the knower of the body, and the process of release from material nature, attain the supreme destination.

உடலுக்கும் உடலை அறிபவனுக்கும் உள்ள வேறுபாட்டையும், ஜட இயற்கையிலிருந்து விடுபடும் செயல்முறையையும் அறிவின் கண்களால் உணர்ந்தவர்கள், உயர்ந்த இலக்கை அடைகிறார்கள்

Chapter 13 – Kṣhetra Kṣhetrajña Vibhāg Yog, Verse – 35

Tamil	English	sanskrit
கேதத் ¹ ரகேதத் ¹ ரஞ்ஞ யோரேவமன்த ¹ ரம் *	kṣhetra-kṣhetrajñayor evam antaram *	क्षेत्रक्षेत्रज्ञयोरेवमन्तरं *
ஞானச ¹ க்ஷுஷா	jñāna-chakṣhuṣhā	ज्ञानचक्षुषा
பு ⁴ த ¹ ப் ¹ ரக் ¹ ருதி ¹ மோக்ஷம் ச ¹ *	bhūta-prakṛiti-mokṣham cha *	भूतप्रकृतिमोक्षं च *
யே விது ³ ர்யான்தி ¹	ye vidur yānti	ये विदुर्यान्ति
தே ¹ ப ¹ ரம்	te param	ते परम्

**Hare Krishna Hare Krishna
Krishna Krishna Hare Hare
Hare Rama Hare Rama
Rama Rama Hare Hare**

